

KORTLÆGNING OG ANALYSE

SORRING VOEL

LANDSBYKLYNGEN

2019

Denne rapport er udarbejdet af Sekretariat for landsbyklynger, DGI Landskontor, Vingsted Skovvej 1, 7182 Bredsten. Rapporten er en del af kampagnen Landsbyklynger, der er et samarbejde mellem Realdania, DGI og Lokale og Anlægsfonden.

Udgivelsesår: 2019
Layout: DGI Marketing
Tryk: DGI Butik og Print (job nr. 29793)
Fotos: DGI Billedarkiv og med tilladelse fra styregruppen for Sorring Voel Landsbyklyngen.

Se mere på landsbyklynger.dk

INDHOLD

4	1. INDLEDNING
6	1.1. HVORFOR ETABLERE LANDSBYKLYNGER?
8	1.2. PROCES OG METODE
10	1.3. RAPPORTEN
12	2. HOVEDRESULTATER
12	2.1. DEN GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE ANALYSE
12	2.2. BORGERUNDERSØGELSE
14	3. SORRING VOEL LANDSBYKLYNGEN
14	3.1. BELIGGENHED OG GEOGRAFI
15	3.2. SELVOPFATTELSE OG SAMARBEJDE
16	3.3. DEMOGRAFISK UDVIKLING OG PROFIL
18	4. HVAD MENER BORGERNE?
19	4.1. TILKNYTNING OG TILFREDSHED
22	4.2. OPTIMISME
23	4.3. ORGANISERING AF SAMARBEJDE
26	4.4. KOMMUNIKATION
28	4.5. FRIVILLIGHED OG BORGERINVOLVERING
32	4.6. KOMMUNESAMARBEJDE
33	4.7. MØDESTEDER
44	4.8. AKTIVITETSUDBUD
52	5. FREMTIDSPERSPEKTIVER
53	5.1. FOKUSPUNKTER I FREMTIDEN
62	5.2. DET VIDERE ARBEJDE MED LANDSBYKLYNGEN
66	6. LITTERATURLISTE
67	7. NOTER

1.

INDLEDNING

Sorring Voel Landsbyklyngen ligger i den østlige del af Silkeborg Kommune. Den udgøres af landsbyerne Voel, Sminge, Sorring, Dallerup og Toustrup. Landsbyklyngen er en del af kampagnen Landsbyklynger. Kampagnen søsætter i 2017-2019 24 nye landsbyklynger fordelt over hele Danmark. Bag kampagnen står Realdania, Lokale og Anlægsfonden og DGI¹. Det indledende kapitel beskriver baggrunden, udfordringerne og motivationen for at danne Sorring Voel Landsbyklyngen. Det er projektmidler fra kampagnen samt støtte fra Silkeborg Kommune, der har tilført landsbyerne de muskler, der skulle til, for at løfte samarbejdstanken fra idé til handling.

Baggrunden

Sorring Voel Landsbyklyngen blev etableret i januar 2018. Forud for dette havde landsbyerne sammen med Silkeborg Kommune søgt om optagelse i kampagnen Landsbyklynger med en ambition om at styrke den fælles organisering på tværs af landsbyerne. Det skete ud fra et ønske om at sætte skub i landsbyernes lokale engagement. En landsby, som er skabt af lokale kræfter, er også en landsby med kant, naboskab og venskaber, respekt og omhu for det fælles. For en enkelt landsby alene kan det være en svær opgave at gøre opmærksom på sig selv. Pragtfulde omgivelser og initiativrige indbyggere bliver ikke altid bemærket, hvis en enkelte landsby prøver at bære budskabet ud med sin egen spinkle stemme. Helt anderledes er det derimod, hvis budskabet synges ud af flere landsbyer i kor.

Udfordringer

Generelt er landsbyklyngens område godt stillet med skoler, daginstitutioner, haller, legepladser, nogle få aftenskolekurser, samt foreninger og forsamlingshuse. Alligevel er der udfordringer. Tiderne er begyndt at ændre sig, og det aktualiserer behovet for et landsbyklyngesamarbejde, der kan fastholde og udvikle området aktiviteter. Bibliotekerne og svømmeundervisningen er lukket, og findes nu sammen med andre kulturtilbud i Silkeborg by. Lige nu truer regionens varsling om lukning af busrute 112, der servicere landsbyklyngens område og

dermed borgernes offentlige transportmuligheder og adgang til Silkeborg og Aarhus.

Derudover er familielivet sat under pres med lange arbejdsdage og det mærker man i foreningerne, hvor de frivillige kræfter trænger til nyt blod og måske nye tiltag. Yderligere er børn og unges lokale tilhørsforhold mindre på grund af skolegang fra 7. Klasse i Silkeborg eller Fårvang.

Målet med Sorring Voel Landsbyklynges er proaktivt at være på forkant med udviklingen og vende områdets udfordringer til muligheder, der frembringer lokale aktiver og bringer menneskene på egnen tættere sammen.

Motivationen

"Vi står sammen men vi er ikke ens – og det skal vi heller ikke være", lyder det fra en borger på et borgermøde afholdt i klyngen.

Potentialerne i klyngen er store. Sorring Voel Landsbyklyngen ser sig selv som en attraktiv forstads-klynge, der grænser op til Silkeborg by. Et område med alt, hvad det indebærer af muligheder for at indgå meningsfuldt efter evne og lyst i et alsidigt lokalsamfund. Styregruppen bag Sorring Voel Landsbyklyngen fornemmer, at borgerne i området både har glæde af den gode geografiske placering med adgang til mange større byer og heraf adgang til en bred vifte af relevante og lokale tilbud.

Med aktive borgere, et godt foreningsliv og solidt serviceudbud med børnehaver, skoler, idrætshaller, boldbaner, forsamlingshuse, kirker og indkøbsmuligheder har området et stærkt fundament for nye aktiviteter, for mere liv i området og for endnu bedre udnyttelse af områdets faciliteter og rammer. Tilsammen giver det gode muligheder for at fremme bosætning og en samlet branding af området. En branding af området som en attraktiv forstads-klynge tæt på alt – med fem forskellige nabolag af forskellige karakter, der alle styrker området.

I styregruppen håber man derudover, at klyngesamarbejdet vil ændre den mentale opfattelse fra, 'dem og os' til et 'vi' og at borgene, som bor i området i

dag, vil opleve et kvalitetsløft i hverdagen, fordi for-
eningernes tilbud udbredes og koordineres, og der
sættes fokus på at lære nabobyerne at kende.

Potentialet ligger endvidere i, at landsbyklyngen er
et borgerdrevent initiativ, hvor borgerne i klyngen

sammen er stærkere og står stærkere i forhold til at
påvirke og medvirke til, at tiltag i langt højere grad ko-
ordineres på tværs af landsbyer og med kommunen.

1.1. HVORFOR ETABLERE LANDSBYKLYNGER?

Afsnittet beskriver en række generelle udfordringer for mange landsbyer i Danmark i dag og er med til at tegne baggrunden for etablering af landsbyklynger i Danmark. Afsnittet afspejler ikke de specifikke udfordringer i Sorring Voel Landsbyklyngen, der er omtalt i indledningen (1).

I Danmark er befolkningstallet stigende, men stigningen er ujævnt fordelt og gælder ikke for en række af landdistrikterne. Imens særligt Østjylland og det østlige Sjælland har haft vækst fra 2009-2017, så har en række kommuner i Nordjylland, Vestjylland og det sydlige Danmark samt ø-kommunerne oplevet en befolkningsnedgang i samme periode².

Parallelt hermed sker der en række ændringer i befolkningssammensætningen. I Danmark er gennemsnitsalderen stigende. En tendens, som er tydeligst i yderområderne, hvor de unge flytter væk, og de ældre bliver tilbage³.

Det betyder, at mange landsbyer i yderområderne i dag har svært ved at fastholde deres eksistensberettigelse som selvstændige, bæredygtige landsbyer. Tidligere kunne man bo, arbejde og have en aktiv fritid i landsbyen, men mange landsbyer oplever i dag, at skoler lukker, busruter bliver nedlagt, og købmænd drejer nøglen om. Det medfører et behov for omstilling for de mennesker, der bor i landsbyerne.

De ændrede vilkår medfører også et krav om tilpasning af den kommunale service med flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder. Mange kommuner arbejder derfor som en del af den kommunale landdistriktsstrategi med i højere grad at udnytte ressourcer og sammentænke funktioner på tværs af landsbyer. Det kræver, at man søger dialog med borgerne om udviklingsmuligheder og løsninger.

Fritids- og foreningslivet rammes også af det fallende befolkningstal og den ændrede befolknings sammensætning. Foreningerne bliver pressede på antallet af medlemmer, faciliteter, ledere samt frivillige, og presset øges på foreningernes økonomi. Efterspørgslen på aktiviteter ændrer sig i takt med, at der bliver flere ældre.

Etableringen af landsbyklynger, hvor landsbyer, der ligger i nærheden af hinanden, samarbejder, har her vist sig at være en brugbar metode til at styrke de enkelte landsbyer og de aktivitetstilbud, der er⁴.

Sorring Voel Landsbyklyngen ønsker med oprettelsen af landsbyklyngen et tættere samarbejde på tværs mellem landsbyerne, for at være på forkant med udviklingen.

Landsbyer står stærkere, når de står sammen

I 2015-2016 gennemførte Realdania og DGI Pilotprojekt Landsbyklynger⁵ i samarbejde med fem af landets kommuner. Evalueringen af pilotprojektet viste, at landsbyer står stærkere, når de står sammen. At landsbyer, der ligger i nærheden af hinanden, kan drage fordel af at samarbejde om og prioritere mellem forskellige tilbud og faciliteter. Derigennem kan landsbyerne styrke fællesskabet og livet i landsbyerne, samtidig med at den kommunale service og drift optimeres⁶. Det er erfaringerne fra pilotprojektet, der arbejdes ud fra i Sorring Voel Landsbyklyngen. Det betyder, at den overordnede tilgang er, at landsbyer står stærkere, når de står sammen. At landsbyer, der samarbejder, kan bruges som strategisk værktøj til udvikling af landdistrikter.

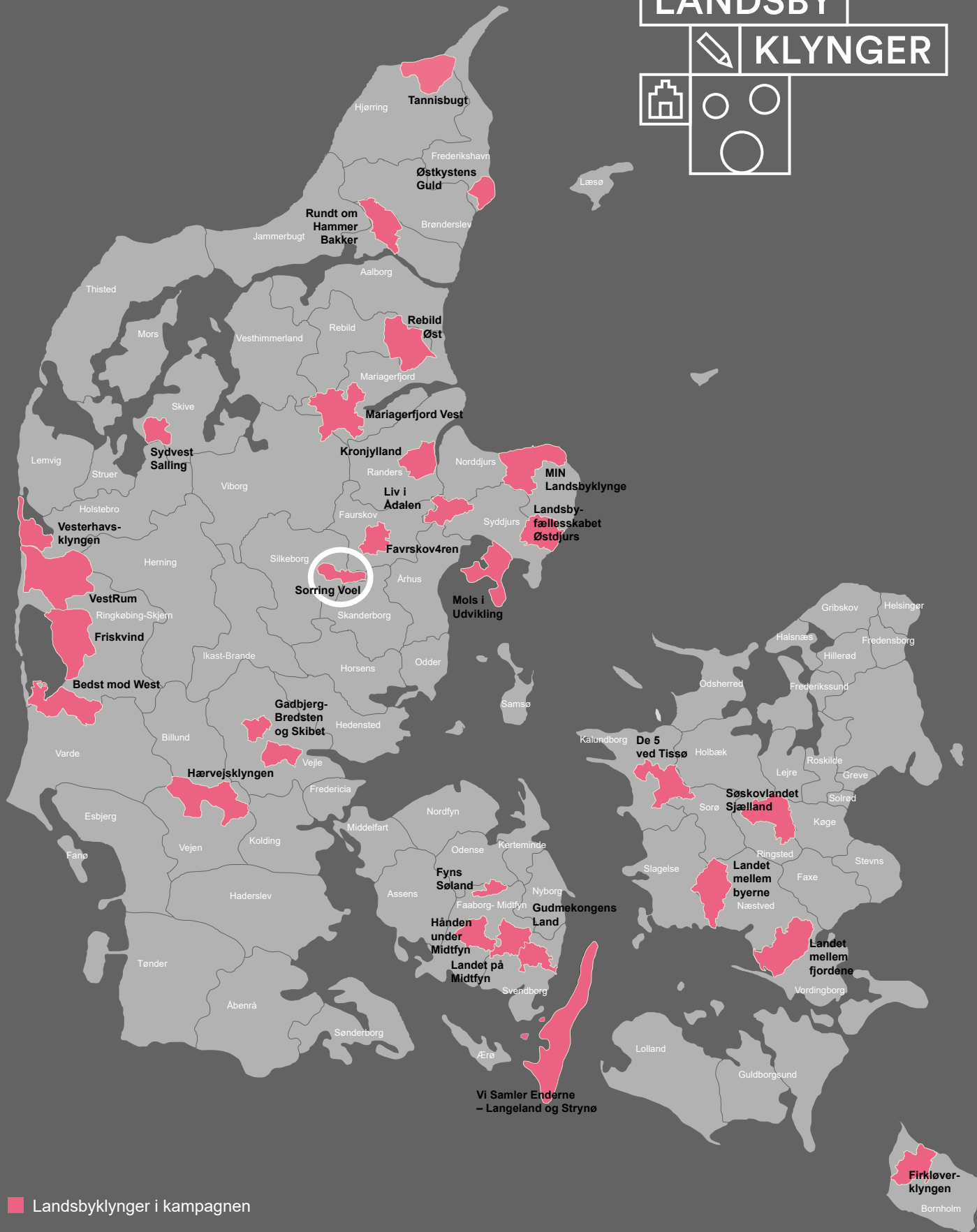

DEFINITION AF EN LANDSBYKLYNGE

En landsbyklynge er et antal landsbyer, der samarbejder om fælles strategiske mål. Det sker i en netværksstruktur, hvor landsbyerne benytter hinandens styrker til at udvikle både den enkelte landsby og hele klyngen. Landsbyklynger handler om at skabe en fælles stedsidentitet, socialt fællesskab og om at samles om fælles fysiske faciliteter og aktivitetsmuligheder⁷.

LANDSBY KLYNGER

■ Landsbyklynger i kampagnen

1.2. PROCES OG METODE

At etablere en landsbyklynge vil sige, at de deltagende landsbyer og bebyggelser i et geografisk afgrænset område arbejder med en proces, hvor de skaber et nyt fællesskab. Der kan være lang vej til et samarbejde og en fælles identitet på tværs af landsbyer, hvis livet i de medvirkende landsbyer hidtil har været levet hver for sig.

Processen for etableringen af en landsbyklynge strækker sig over 18 måneder og består af fem faser. Forud for opstarten sker en prækvalifikation, hvor kommunen i samarbejde med lokalsamfundet udarbejder den ansøgning, der kvalificerer optagelsen i Kampagnen.

I den første fase etableres projektet med en styregruppe, som bliver ansvarlig for projektet og varetager dets overordnede styring. Styregruppen arbejder ligeledes med at kommunikere projektet bredt ud, og der rekrutteres frivillige, som ønsker at engagere sig i det nye samarbejde.

I anden fase udarbejdes en kortlægning af klyngen med fokus på de potentialer, der kan styrke klyngens identitet og udvikling. Denne del består bl.a. af en borgerundersøgelse, som sendes ud til alle borgere fra 16 år i klyngens geografi. Ligeledes etableres der i denne fase en fælles kommunikationsplatform.

Gennem tredje fase arbejdes der på baggrund af kortlægningen fra fase 2 med en vision for det videre arbejde. Med udgangspunkt i den vision udvælges enkelte indsatsområder, som fremadrettet prioriteres.

I løbet af fjerde fase udarbejdes der handleplaner og projektbeskrivelser for de valgte indsatsområder.

I den femte og sidste fase forankres projektet, og der laves en strategiplan, som fungerer som pejlemærke for den langsigtede udvikling af området.

PRÆKVALIFIKATION: ANSØGNING

1. FASE

**Opstart og
planlægning
3 mdr.**

2. FASE

**Dataindsamling,
kortlægning og
kommunikation
6 mdr.**

3. FASE

**Vision og
indsatsområder. Det
strategiske fundament
2 mdr.**

4. FASE

**Handleplaner og
indsatsområder
5 mdr.**

5. FASE

**Afrunding,
strategiplan, forankring
og implementering
2 mdr.**

Metodisk tilgang

Borgerne har en central rolle i etableringen af en landsbyklynge. Det er borgerne, der har den nødvendige "know how" og viden, der er brug for, for at kunne initiere de udviklingsprocesser og justeringer, der lokalt er brug for. Etableringen af en landsbyklynge sker ud fra et ønske om, at forandring skal komme nedefra, og at ejerskabet til det nye fællesskab, som en landsbyklynge er, forbliver på lokale hænder. Forankringen sker hos en bred vifte af de lokale aktører. Der er tilknyttet en proceskonsulent til projektet. Det er proceskonsulentens opgave at inspirere de frivillige og medvirke til at drive processen, så fremdriften gennem faserne sikres. Proceskonsulenten vil ligeledes understøtte den lokale involvering og udbredelse af kendskabet til klyngen via arbejdet med de udvalgte fokusområder. Der sidder endvidere en kommunal repræsentant med i styregruppen. Repræsentanten skal sørge for, at der er sammenhæng mellem de initiativer, der sættes i gang i klyngen, og de kommunale planer, der måtte være på området.

Stedbundne potentialer

Stedbundne potentialer er unikke ressourcer relateret til en geografisk lokalitet eller et område. Stedbundne potentialer kan være mange ting, og det kan ikke afgøres på forhånd, hvad der rummer potentiale et bestemt sted. Det kan være kulturarv i bygninger og landskaber, nærhed til storslåede naturområder eller en lokal håndværkstradition. Stedbundne potentialer kan også være lokale værdier og selvforståelse, sociale netværk, der er opstået over tid på et sted. Der vil derfor gennem hele processen være opmærksomhed på at lokalisere stedbundne potentialer og bringe dem i spil.

Gennem de fem faser arbejder styregruppen med seks forudbestemte fokusområder. Fokuspunkterne fungerer som styringsredskaber, der er med til at sikre fremdrift og struktur.

FOKUSPUNKTERNE OG DERES MÅL

Organisering

Etablering af en fælles organisering, der koordinerer på tværs af landsbyer og kendte strukturer og arbejder med strategiske perspektiver for klyngen med respekt for de enkelte landsbyer.

Kommunikation

Etablering af en styrket og koordineret kommunikationsindsats, der sikrer relevant information om klyngen både internt og eksternt.

Involvering

Borgerne involveres via en borgerundersøgelse, borger- og dialogmøder samt ved etablering af arbejdsgrupper.

Kommunesamarbejde

Etablering af et styrket samarbejde med kommunen, så borgere og kommune i fællesskab optimerer den kommunale service.

Mødesteder

At gennemføre en kortlægning af mødesteder i klyngen og udarbejde en plan for nødvendige tilpasninger.

Aktivitetsudbud

At gennemføre en kortlægning af aktiviteter i klyngen og udarbejde en plan for nødvendige tilpasninger.

1.3. RAPPORTEN

Målet med rapporten

Målet med rapporten er at styrke beslutningsgrundlaget for Sorring Voel Landsbyklyngen. Således skal rapporten danne grundlag for prioriteringer og beslutninger om de indsatsområder, der fremadrettet skal arbejdes med. Det sker ved at kortlægge de kvaliteter og potentialer, der findes i landsbyklyngen, dens demografi og de interne strukturer. De interne strukturer belyses særligt via en borgerundersøgelse, som kortlægger borgernes syn på de udfordringer og potentialer, der findes i området, samt en række fokusgruppeinterviews med aktører i området.

Rapporten kommer i forlængelse heraf til at danne afsæt for en strategiplan. Strategiplanen laves i den femte og sidste fase af processen.

Målgruppen for rapporten

Den primære målgruppe for rapporten er styregruppen for Sorring Voel Landsbyklyngen samt de borgere, som finder den interessant, og de arbejdsgrupper som med tiden bliver tilknyttet projektet. Heri medregnes også Silkeborg Kommune. Den sekundære målgruppe er Realdania, DGI og Lokale og Anlægsfonden, der er medfinansierende i projektet. Øvrige interessenter er kommuner og distriktråd, der er optaget af landdistriktsudvikling og landsbyklyngesamfund ud fra en borgerdrevet tilgang.

Læsevejledning

I kapitel 1 introducerer Sorring Voel Landsbyklyngen og rapporten. Her er landsbyklyngens baggrund, udfordringer og motivationer beskrevet.

I kapitel 2 præsenteres hovedresultaterne fra rapporten. Det gælder dels de demografiske og geografiske data og dels resultaterne af borgerundersøgelsen.

Kapitel 3 præsenterer de enkelte lokalområder i klyngen, deres nuværende samarbejder og de muligheder og udfordringer, der er i klyngen i dag. Derudover gennemgås klyngens demografiske udvikling.

I kapitel 4 formidler resultaterne fra borgerundersøgelsen og fokusgruppeinterviewene med udgangspunkt i de seks fokuspunkter for landsbyklyngesamarbejdet.

Kapitel 5 fremlægger de fremtidige perspektiver for landsbyklyngen. Kapitlet bygger på borgerundersøgelsen og rapportens første fire kapitler

2.

HOVEDRESULTATER

Det følgende kapitel samler hovedresultaterne fra den demografiske og geografiske analyse og opsummerer en række af resultaterne fra borgerundersøgelsen.

2.1. DEN GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE ANALYSE

Silkeborg Kommune har de seneste år oplevet befolkningsvækst. Siden 2007 er kommunen vokset med 5.512 borgere og ifølge befolkningsprognosen fra Danmarks Statistik forventes en fortsat vækst i årene frem. Der bor i 2018 92.024 borgere i Kommunen

Landsbyerne i landsbyklyngen har del i denne vækst. Samlet set er antallet af borgere i klyngen vokset fra 3.196 i 2007 til 3.721 i 2018. En stigning på 525 personer.

Stigningen svarer til, at Sorring Voel Landsbyklyngen står for 9,5 % af den samlede vækst i Silkeborg Kommune i perioden 2007-2017.

2.2. BORGERUNDERSØGELSEN

TILKNYTNING OG TILFREDSHED

Der er generelt meget stor tilfredshed med at bo i klyngen. 94 % af respondenterne er tilfredse med at bo i området. 4 % er ikke tilfredse, mens 2 % svarer ved ikke.

79 % føler tilknytning til det sogn, de bor i. Til sammenligning hermed føler kun 52 % tilknytning til hele landsbyklyngen. Stedsideniteten er således i højere grad bundet til det sogn, man bor i, end til hele landsbyklyngens geografi.

Sammenhold og fællesskab og kvaliteten ved at bo i et mindre lokalområde nævnes som vigtigste årsag til at bosætte sig i området (40 %). Herefter kommer Rimelige boligpriser (37 %) og Tryghed for mig (og min familie) (36 %).

ORGANISERING OG SAMARBEJDE

83 % mener, at et samarbejde på tværs mellem landsbyerne er nødvendigt, hvis landsbyerne fremover skal udvikle sig. Det vidner om en meget bred opbakning til idéen om et styrket samarbejde på tværs. Det er netop ønsket om et styrket samarbejde på tværs, som Sorring Voel Landsbyklyngen vil stå for at udvikle.

KOMMUNIKATION

75 % af respondenterne har hørt om landsbyklyngen før de deltog i borgerundersøgelsen. 25 % har ikke. Det viser et godt kendskab til klyngens eksistens på et forholdsvis tidligt tidspunkt, under et år efter etablering, og styregruppen har med de tal formået at kommunikere budskabet om klyngesamarbejdet godt ud. Det giver et godt afsæt for det videre arbejde med kommunikationen.

Borgerne henter i dag primært deres informationer om lokale forhold via Facebook (62 %), Gennem samtale med andre personer fra lokalsamfundet (44 %) og Lokale aviser (29 %). I fremtiden foretrækker borgerne fortsat at hente nyheder via Facebook (56 %), via Mails/nyhedsbreve (49 %), og Lokale aviser (30 %).

FRIVILLIGHED OG BORGERINVOLVERING

41 % af respondenterne laver i dag frivilligt arbejde. Til sammenligning hermed er det 40 % af danskerne, der har lavet frivilligt arbejde indenfor det seneste år. Sorring Voel Landsbyklyngen ligger således på linje med landsgennemsnittet.

De borgere, som allerede laver frivilligt arbejde motiveres først og fremmest af interesse for sagen, og fordi de blev personligt opfordret til at deltage. Når først man er i gang med det frivillige arbejde viser det sig, at det sociale fællesskab fylder mest som den værdi, der driver og fastholder den enkelte i det frivillige arbejde.

I borgerundersøgelsen giver 60 borgere direkte udtryk for, at de gerne vil kontaktes for at høre mere om mulighederne for at blive frivillig i klyngesamarbejdet. Lykkes det styregruppen at få involveret en gruppe af de potentielle nye frivillige vil det give klyngesamarbejdet et kæmpe boost.

KOMMUNESAMARBEJDE

Sorring Voel Landsbyklyngen har samarbejde med Silkeborg Kommune. Kommunen er medfinansierende i projektet og organisatorisk sidder der en kommunal repræsentant med i styregruppen.

MØDESTEDER

Mødesteder har stor betydning for hverdagslivet og for livskvaliteten. Her vurderer borgerne, at haller og klubhuse, institutioner samt tilbagevendende årlige arrangementer er de mødesteder, der har størst potentiale til at styrke fællesskabet på tværs i klyngen.

AKTIVITETSUDBUD

Den største gruppe (75 %) er tilfredse med det fritids- og aktivitetsudbud, der i dag findes i lokalområdet. De mest populære forslag til nye aktiviteter er vandreture (62 %), aktiviteter for unge (52 %) og mountainbike (45 %). Borgerne er villige til at transportere sig efter det rette aktivitetsudbud. 78 % vil transportere sig op til 9 km efter det rette tilbud. Med 9 km. vil man stort set kunne komme på tværs af klyngen. En god infrastruktur er derfor et vigtigt emne at samarbejde om i fremtiden. Det er også et emne, der optager borgerne.

FOKUSPUNKTER I FREMTIDEN

Borgerne vurderer, at emnerne 1) gode skoler og institutioner, 2) en god infrastruktur samt 3) mulighed for lokalt indkøb er de tre emner, der er størst potentiale i at samarbejde om på tværs i fremtiden.

Der er ingen tvivl om, at borgerne i de enkelte landsbyer vil stå stærkere, hvis de formår at stå sammen om emnerne gode skoler og institutioner samt infrastruktur. Det er emner, hvor løsninger skal findes i samarbejdet med kommunen - og hvor flere lokalområder kan tale med en højere røst, end et enkelt samfund alene. Styregruppen for Sorring Voel Landsbyklyngen har her en vigtig rolle i at skabe det fundament, der kan styrke samarbejdet internt mellem landsbyerne og i forhold til kommunen og de øvrige foreninger og netværk, der kan bidrage til at finde fælles løsninger.

3.

SORRING VOEL LANDSBYKLYNGEN

For at kunne udvikle en landsbyklynge er det afgørende at kortlægge, hvordan udgangspunktet og forholdene er idag. Her spiller de enkelte lokalområder samt deres udfordringer, muligheder og samar-

bejder med hinanden en afgørende rolle. Det samme gør klyngens interne demografi og geografi. Det vil derfor blive uddybet i kapitlet her.

3.1. BELIGGENHED OG GEOGRAFI

Sorring Voel Landsbyklyngen ligger i den østlige del af Silkeborg Kommune. Geografisk spænder klyngen over sognene Dallerup og Voel samt Tovstrup Stationsby, der ligger i Røgen sogn. I Dallerup sogn ligger byerne Sorring og Toustrup og i Voel ligger

Sminge. Tilsammen bor der 3.721 borgere i sognene Voel og Dallerup . I bil kan man nå byerne Århus, Silkeborg, Herning, Viborg, Randers og Horsens inden for 45 min.

Klyngens udvikling

I 1970'erne oplevede klyngens område en påvirkning af tilflyttere, som medbragte ny social og kulturel kapital. Således blev Sminge centrum for kunstnere, og Toustrup Mark blev rammen for et storkollektiv, der både huser musikere, kunstnere og oprindeligt et bredt spekter af hippiebevægelsen. Samtidig flyttede nye beboere til området, som ikke havde nogen oprindelig lokal forankring. Dette er en tendens, der fortsætter 40-50 år efter, hvor Voel og Sorring er attraktive byer for tilflyttere, der pendler til særligt Aarhus, men også til Silkeborg, Herning, Ikast, Bjerringbro, Randers, Viborg, Skanderborg og Horsens. Tilflytterne vælger området som et tilvalg af det gode liv, nærheden og tryghed - men også ofte for som mennesker at realisere diffuse drømme, som der i Højlandets omgivelser er plads til at forme og gøre til virkelighed.

Tilflytningerne gennem årene har i kombination med den oprindelige lokalforankrede befolkning givet en ny dynamik, synergi og bredde for eks. foreninger, kulturtilbud, events, læring og sportslivet. Denne kombination har også givet egnen en lidt større, kreativ vildskab, hvor der er plads til at drømme stort, afprøve egne og andres idéer og gennemføre både små og store projekter. Et andet karakteristika for egnen er grundholdningen, at kan vi drømme det, kan vi sammen gøre det - uanset om det gælder vilde idéer, lokale ambitioner eller problemstillinger.

Den kreative vildskab har således bevirket etableringen af professionel elitehåndbold og landets største håndboldklub i Voel, Silkeborg-Voel KFUM. Ligeledes har det bevirket etableringen af Landsbyen Sorring APS/Sorring Bær, som leverede friske bær til restauranter som NOMA fra bærmarkerne, og har i dag en omfattende produktion af bærdelikatesser i Ålborg.

Landsbyklyngens sammensætning i Silkeborg Kommunes østlige del er opstået ud fra en fælles

geografisk sammenhæng og forankring med istids-landskabets karakteristiske højderyg. Landskabet er alsidigt med Gudenådalen, bakker, skove, vandløb, åer, moser og enkelte søer. De mange gravhøje og fund i landsbyklyngens område vidner om beboelse af de tidlige mennesker, som har kendt og interageret med hinanden, således findes der her også senere bavneshøje. Landsbyklyngens erhverv har gennem århundreder historisk været bønder, men også sammenhængende forbundet med egns-karakteristiske håndværk som bl.a. pottemageri. Området har historisk en forbundenhed i udvekslingen af arbejdskraft, kulturtilbud, lokale råvarer, og produkter/ytelser. I nutiden er landsbyklyngens område forbundet med en bus og cykelsti, så man nemt kan komme hen til hinanden.

Landsbyklyngens område er yderligere forbundet med en fælles fortid, fællesskab og identitet fra gammel Gjern Kommune.

Området rummer desuden en del aktiviteter og foreninger som fællesspisninger, spaghettigudstjerner, Sorring Fitness, Silkeborg-Voel KFUM, Voel Amatørteaterforening, Sorring-Toustrup Seniorer, Sorring Borger- og Kulturhus, Fodboldklubben GfG-Voel, Sorring-Toustrup Folkedanserforening, Voel Multihus, Pottemageregnens Amatørteaterforening, Voel Lokalråd, Sorring Lokalråd, MX-5 Club Denmark (bilklub for Mazda MX-5), Voel Fortællehus (månedlige historiefortællinger), Sorring Toustrup Idrætsforening, Silkeborgegnens Lokale Aktionsgruppe, Toustrup Forsamlingshus, Sorring Most (foreningen producerer æblemøst), Kristent Skole- og kursuscenter, Hyggeklub/Voel-Smige Efterløns- og Pensionistforening, Internetgruppen Sorring, Silkeborg-Lysbro Folkedansere, Voel Forsamlingshus, Voel og Omegns Sportsrideklub, STIF Familiehund (hundetræning), Voel Byfest, Flæskebold, Q-party, LAN-party, Bier fest og kurser på Sorring Lervarefabrik.

3.2. SELVOPFATTELSE OG SAMARBEJDE

Landsbyerne har hver især et rigt foreningsliv og stærke samarbejder på tværs af institutioner, klubber og foreninger internt i byerne. Men når det kommer til samarbejder på tværs af byerne er der nogle parametre, som begrænser samarbejds mulighederne mere end de fordrer. For eksempel har de to offentlige skoler ikke forpligtende skolesamarbejder, hvilket betyder at de orienterer sig forskellige geografiske veje og børnene har derfor ikke en naturlig tilknytning til hinanden ud over gennem valg af fritidsaktiviteter. Derudover mangler Voel Hallen haltider til deres aktivitetsudbud, men da hallen i Sorring er en privatejet institution, besværliggør dette samarbejdet.

I dag er der etableret fælles pastorat på tværs af Svostrup-Voel-Dallerup pastorat. Derudover er der etableret et fodboldsamarbejde mellem Sorring Toustrup IF fodbold og GfG-Voel om alle årgange fra U10-U19. Håbet er, at etableringen af Sorring Voel Landsbyklynge vil udvide disse samarbejder, således at flere hold kan bibeholdes og bevares, at nye aktiviteter, særligt for de unge, kan igangsættes, og at større arrangementer på tværs af landsbyerne kan realiseres.

3.3. DEMOGRAFISK UDVIKLING OG PROFIL

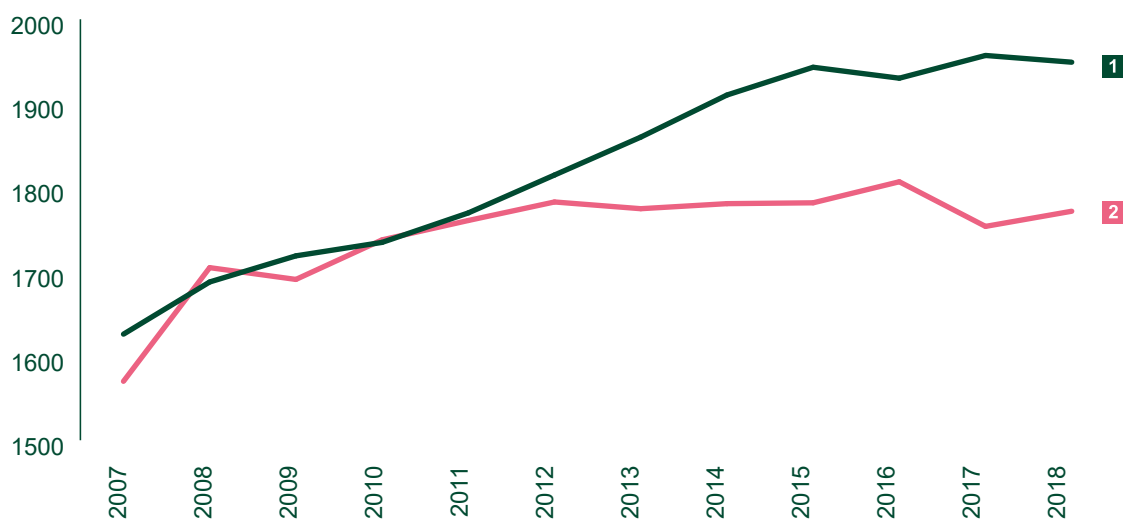
Sorring Voel Landsbyklyngen ligger i Silkeborg Kommune. Det er en kommune med 92.024 borgere¹⁰. Siden 2007 er kommunen vokset med 5.512 borgere og ifølge befolkningsprognosen fra Danmarks Statistik forventes en fortsat vækst i årene frem. Prognosen spår, at kommunen i 2030 vil runde 100.827 borgere¹¹.

Befolkningsprognosen er lavet ud fra forventninger om antal fødsler, dødsfald, flyttemønstre, indvandring og det forventede boligbyggeri. Prognoserne er ikke en garanti for en udvikling, men en forventning, der er afhængig af flere faktorer. De er vigtige red-

skaber i den kommunale planlægning, fordi de kan anvise behovet for den kommunale service, herunder eksempelvis antal pladser i vuggestuer, børnehaver, skoler, fritidsordninger og på plejehjem. I forlængelse heraf er det interessant at se på den faktuelle udvikling for det område med de to sogne, der indgår i landsbyklyngens geografi.

Sorring Voel Landsbyklyngen har del i kommunens vækst. Med en befolkningsfremgang i klyngen på 525 personer fra 2007-2017 står Sorring Voel Landsbyklyngen for 9,5 % af den samlede vækst i Silkeborg Kommune i perioden 2007-2017.

ANTAL INDBYGGERE EFTER SOGN (2007-2018)¹²

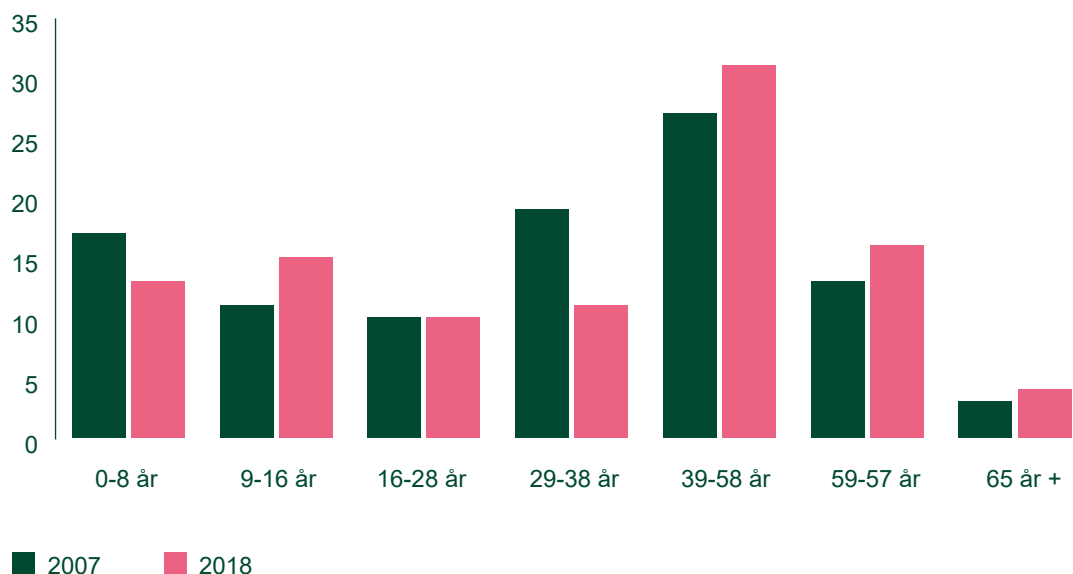

1 Voel og Sminge **2** Dallerup, Sorring og Toustrup

Figuren viser udviklingen i indbyggertallet fra 2007 til 2018 målt på størrelsen af de to sogne. Dermed er det let at se udviklingen inden for det enkelte sogn gennem årene. Begge sogne har oplevet befolkningsfremgang siden 2007. Samlet set er der

sket en vækst fra 3.196 borgere i 2007 til 3.721 borgere i 2018. Det svarer til en fremgang på 525 borgere¹³. En lille del af Toustrup Station ligger i Røgen sogn, og de huse og bebyggelser, der ligger der, indgår ikke i tallene her.

ALDERSGRUPPER FOR HELE KLYNGEN (2007 OG 2018) ¹⁴

Figuren viser, hvor stor en procentdel af det samlede indbyggertal, som hver af de syv aldersgrupper udgør i hhv. 2007 og 2018. Tallene er beregnet samlet for de to sogne Voel og Dallerup. Figuren viser, at der er kommet flere borgere i fire ud af de syv målgrupper og at de 39-58 årige udgør den største gruppe borgere i klyngen. Der er især kommet flere børn i den skolepligtige alder (9-16 år)

og flere i generation X i den arbejdsdygtige alder mellem 39-58 år. Men også flere mellem 59-77 år samt 78+. Parallelt hermed er yngre i den arbejdsdygtige alder mellem 29-38 år faldende i perioden. Ligeledes gælder det børn mellem 0-8 år.

GENNEMSNITSALDER ¹⁵

I Danmark er gennemsnitsalderen stigende. I 2007 var den 39,9 år og i 2018 er den steget til 41,5 år¹⁶.

	2007	2018
Voel og Sminge	34,5	36,2
Dallerup, Sorring og Toustrup	35,3	37,4
Gennemsnit	34,9	36,8

Tabellen viser gennemsnitsalderen i de to sogne i henholdsvis 2007 og 2018. Gennemsnitsalderen er interessant fordi den siger noget om klyngens udvikling og det har betydning for aktivitetsudbud og efterspørgslen på kommunal service mm. Samlet set er gennemsnitsalderen stigende ligesom den er på landsplan. Gennemsnitsalderen er dog noget lavere i landsbyklyngen end på landsplan.

4.

HVAD MENER BORGERNE?

Der er mange aktører involveret i et landsbyklyngesamarbejde. Kommunen, lokalråd, foreninger og ikke mindst borgerne, som har en helt afgørende betydning for en landsbyklynges udvikling og succes.

Til at kortlægge borgernes syn på deres lokalområde er der foretaget en borgerundersøgelse. Borgerundersøgelsen er foretaget som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse, der er udbudt til borgere i klyngen fra 16 år.

Det er borgerne, der ved, hvordan hverdagslivet fungerer, og hvilke behov og ønsker der er. Jo bed-

re kendskab til borgernes syn på området, desto bedre er mulighederne for at skabe en landsbyklynge med udvikling og kvalitet.

Spørgerammen

Borgerundersøgelsen spørger ind til borgernes syn på lokalområdet, deres motiver for at leve og bo der samt deres syn på fremtiden. Ligeledes spørges der ind til potentialer og udfordringer for samarbejde på tværs. Der er i undersøgelsen lagt vægt på de seks fokusområder: organisering, kommunikation, involvering, kommunesamarbejde, mødesteder og aktivitetsudbud.

FAKTA OM SPØRGESKEMAUNDERSØGELSEN 2018

Tidsrum

Borgerundersøgelsen er udført i perioden den 3. september til den 30. september 2018.

Kommunikation

Undersøgelsen er foregået elektronisk og kommunikeret ud via e-Boks af Ringsted Kommune i samarbejde med styregruppen. Den kunne ligeledes tilgås via klyngens Facebookgruppe. Styregruppen har desuden brugt netværk og samarbejde med den lokale presse og foreninger samt lokalråd til at gøre opmærksom på undersøgelsen.

Antal besvarelser

Der er indkommet 939 besvarelser. Undersøgelsen er udbudt til personer fra 16 år med bopæl i klyngen. Den samlede svarprocent er 36 %.

Køn

46 % af respondenterne er mænd, og 54 % er kvinder.

Bopæl

Undersøgelsen er udbudt til borgerne i følgende landsbyer med deres opland: Voel og Sminge 47 %, Sorring, Dallerup og Toustrup 53 %. Procenttallene viser, hvor besvarelserne kommer fra i forhold til det samlede antal besvarelser.

Alder

Gennemsnitsalderen på respondenterne er 47,4 år.

Aldersgrupper

16 - 28 år Generation Z (ca. 1990-2002)
29 - 38 år Generation Y (ca. 1980-1989)
39 - 58 år Generation X (ca. 1960-1979)
59 - 77 år Babyboomers (ca. 1941-1959)
78 + år The Silent Generation (ca. 1920-1940)
I alt

Respondenter

80
184
451
210
14
939

Procent

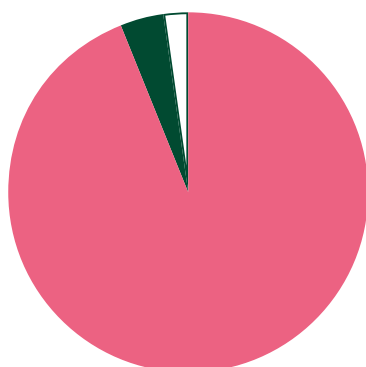
9%
20%
48%
22%
1%
100,0%

4.1. TILKNYTNING OG TILFREDSHED

Et godt udgangspunkt for udviklingen af en landsbyklynge er at undersøge borgernes tilknytning og tilfredshed med at bo i lokalområdet. Tilknytning – eller et ønske om tilknytning – til lokalområdet er med til at give folk lyst til at engagere sig i udviklingen. Tilfredshed er med til at fastholde bosætning.

JEG ER TILFREDS MED AT BO I OMRÅDET (N=903)

Helt enig	49 %
Enig	45 %
Uenig	3 %
Helt uenig	1 %
Ved ikke	2 %

Samlet

- Helt enig og enig – 94 %
- Helt uenig og uenig – 4 %
- Ved ikke – 2 %

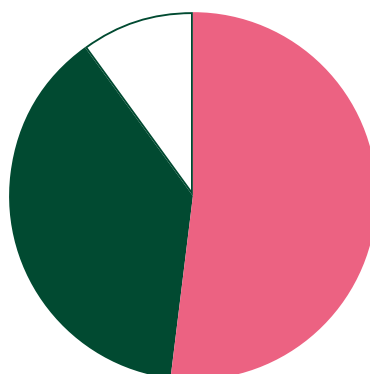
Borgerne udtrykker generelt stor tilfredshed med at bo i lokalområdet. 94 % er alt i alt tilfredse med at bo i området, mens 4 % ikke er og 2 % svarer ved ikke. Den samlede høje tilfredshed dækker over mindre interne forskelle mellem generationerne. Tendensen

er, at jo højere alder, jo mere tilfreds er man med at bo i området. De mest tilfredse er gruppen 78+, hvor 100 % udtrykker tilfredshed, mens gruppen 16-28 år er de mindst tilfredse, hvor 88 % udtrykker tilfredshed med at bo i området.

JEG FØLER TILKNYTNING TIL HELE OMRÅDET – SORRING VOEL LANDSBYKLYNGEN (N=903)

Helt enig	12 %
Enig	40 %
Uenig	30 %
Helt uenig	8 %
Ved ikke	10 %

Samlet

- Helt enig og enig – 52 %
- Helt uenig og uenig – 38 %
- Ved ikke – 10 %

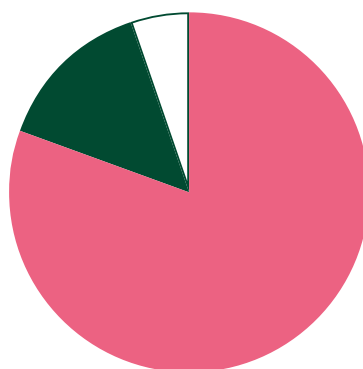
Hvis borgerne skal tage klyngetanken til sig, er det vigtigt, at de på sigt udvikler en følelse af fælles identitet og tilknytning til hele klyngens område. På den måde vil de lettere kunne se formålet med at bevæge sig rundt i klyngen efter fx de relevante aktivitetstilbud. Samlet set føler 52 % tilknytning til hele landsbyklyngens område, mens 38 % ikke gør og 10 % svarer ved ikke. Med de tal er klyngen godt på vej til at skabe en fælles identitet og tilknytning til hele området. Men med 38 % der pt. vurderer, at de ikke føler tilknytning til det fællesskab, som klyngen er, er der stadig et godt stykke vej til at skabe en samlet identitet som klynge. Opgaven med at skabe fælles identitet er et

opmærksomhedspunkt i det videre arbejde. Her ligger der en opgave i fortsat at kommunikere det fællesskab, som klyngetanken bygger på. Det indebærer også at arbejde med aktiviteter og tiltag, der kan understøtte følelsen af fællesskab på tværs.

Det er primært de ældre generationer, der føler tilknytning til hele klyngeområdet. I gruppen 78+ føler 100 % tilknytning til hele det området. Blandt de 59-77 årige er det 59 % og blandt de 39-58 årige er det 56 %. De unge mellem 16-28 føler mindst tilknytning til hele området. Her er tallet 47 %.

JEG FØLER TILKNYTNING TIL DET SOGN, JEG BOR I (N=903)

Helt enig	34 %
Enig	45 %
Uenig	10 %
Helt uenig	4 %
Ved ikke	5 %

Samlet

- Helt enig og enig – 79 %
- Helt uenig og uenig – 14 %
- Ved ikke – 5 %

79 % føler tilknytning til det sogn, de bor i. 14 % gør ikke, mens 5 % svarer ved ikke.

Ser man på de interne generationsforskelle er tendensen her den samme som ved tilknytningen til hele klyngeområdet; de ældre føler den stærkeste tilknytning, mens de unge føler den laveste tilknytning. I gruppen 78+ føler 100 % tilknytning til det sogn, de bor i, mens tallet blandt de unge i alderen 16-28 år er 69 %.

Borgerne føler generelt større tilknytning til det sogn de bor i, end til klyngen som helhed. Det er ikke overraskende, da et sogn er en historiske enhed, som de fleste er vokset op med, mens landsbyklyngen er en ny enhed, som er i gang med at opbygge en fælles identitet på tværs af bl.a. sognegrænserne. Det er netop en styrket fælles identitet på tværs af gamle grænser, som klyngeprojektet vil arbejde på at udvikle.

HVAD ER DE VIGTIGSTE GRUNDE TIL, AT DU BOR, HVOR DU BOR? (MAKS. 3 SVAR) (N=916)

Sammenhold og fællesskab/kvaliteten ved at bo i et mindre lokalområde (40 %), Rimelige boligpriser (37 %) er sammen med Tryghed for mig (og min familie) (36 %) de vigtigste årsager til at bosætte sig i området. Under 'Andet' skriver flere, at landsbyerne i klyngen har en god placering i pendlerafstand til flere større byer og man derfor kan bo centralt på landet. Flere nævner, at de valgte området fordi der var mulighed for at bo i bofællesskab, andre 'faldt for huset' samt, at der er gode (fri)skoler i området. I flere tilfælde er ægtefællens/kærestens arbejde bundet til stedet som fx landbrug.

De interne generationsforskelle viser her, at de unge mellem 16-28 år primært angiver, at det at være Født og opvokset i området samt at have Familie og/eller venner i området er de primære årsager til at de bor der. Det er ikke overraskende, da flere i den yngre del af denne aldersgruppe stadig er hjemmeboende, der ikke selv har 'valgt' deres bopæl. For alle de øvrige aldersgrupper er Sammenhold og fællesskab/kvaliteten ved at bo i et mindre lokalområde, Tryghed for mig (og min familie) samt Rimelige boligpriser de tre vigtigste årsager til at bosætte sig i området.

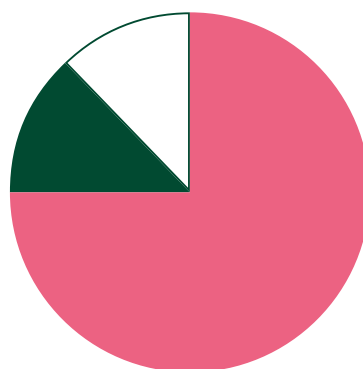
4.2. OPTIMISME

Fra 2007-2018 er der set sket en vækst i klyngen på 525 borgere (3.3). Parallelt hermed spår Silkeborg Kommune befolkningsfremgang i hele kommunen i de kommende år (3.3). Set i lyset heraf, er det interessant at se på, hvordan borgerne forestiller sig udviklingen i deres lokalområde i de kommende

år. Har borgerne den samme tro på fremtiden for deres lokalområde som kommunen har for hele kommunen? Ved at kende borgernes syn på fremtiden kan man få en fornemmelse af deres tro og optimisme for det område, de bor i.

OM TI ÅR TROR JEG, AT DER BOR FLERE MENNESKER I MIN BY, END DER GØR I DAG. (N=896)

Helt enig	35 %
Enig	40 %
Uenig	11 %
Helt uenig	2 %
Ved ikke	12 %

Samlet

- Helt enig og enig – 75 %
- Helt uenig og uenig – 13 %
- Ved ikke – 12 %

75 % tror, at befolkningstallet stiger i klyngen i de kommende 10 år, mens 13 % tror, det falder. 12 % svarer 'Ved ikke'. Langt de fleste ser således lyst på fremtiden og spår vækst i deres landområde. Borgernes optimistiske syn på fremtiden stemmer således overens med den faktuelle udvikling fra 2007 til

2018 i de to sogne. Optimismen er også i tråd med Silkeborg Kommunes befolkningsprognose for de kommende år, hvor kommunen som helhed spår fremgang. Borgerne er således lyst på områdernes udvikling i fremtiden. Optimismen afspejler den udvikling, der har været de seneste 10 år.

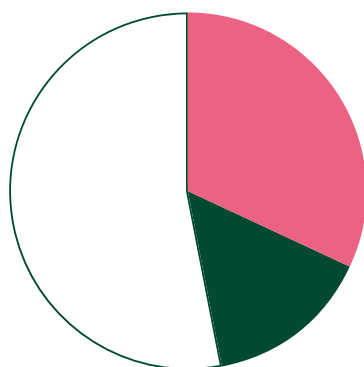
4.3. ORGANISERING AF SAMARBEJDE

Det er organiseringen af samarbejdet mellem landsbyerne, som danner fundamentet til den udvikling, der sker i klyngen. Målet med organiseringen er derfor at skabe en struktur, som muliggør et samarbejde på tværs. Kun på den måde kan der i fæl-

lesskab arbejdes med de langsigtede planer. Derfor vil de øvrige mål ikke kunne opfyldes, medmindre organiseringen er på plads. På den baggrund er det relevant at se, hvordan borgerne vurderer udgangspunktet for et stærkere samarbejde.

DER ER I DAG ET GODT SAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF LANDSBYERNE? (N=867)

Helt enig	2 %
Enig	30 %
Uenig	14 %
Helt uenig	1 %
Ved ikke	53 %

Samlet

- Helt enig og enig – 32 %
- Helt uenig og uenig – 15 %
- Ved ikke – 53 %

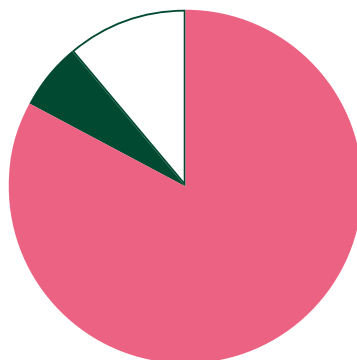
53 % svarer, at de ikke ved, hvordan samarbejdet er i dag på tværs mellem byerne. 32 % mener, der er et godt samarbejde, mens 15 % er uenige. Med 53 %, der svarer 'ved ikke' ligger der en stor opgave i at få øget kommunikationen omkring det samarbejde som Sorring Voel Landsbyklyngen står

for, så flere får kendskab til det nye samarbejde. Blande de borgere, der allerede kender til samarbejdet mellem byerne er der flere positive tilkendegivelser (32 %) end der er negative (15 %).

HVIS VI SKAL OVERLEVE SOM LOKALSAMFUND, ER DET NØDVENDIGT, AT VI SAMARBEJDER TÆT MED DE ØVRIGE LANDSBYER I OMRÅDET. (N=880)

Helt enig	31 %
Enig	52 %
Uenig	5 %
Helt uenig	1 %
Ved ikke	11 %

Samlet

- Helt enig og enig – 83%
- Helt uenig og uenig – 6 %
- Ved ikke – 11 %

Det er helt afgørende, at borgerne ser relevansen af et stærkere samarbejde mellem landsbyerne. Uden borgernes tro på samarbejdet, bliver det meget vanskeligt at skabe en stærk landsbyklynge. 83 % af respondenterne mener, at et tættere samarbejde på tværs mellem landsbyerne er nødvendigt, hvis landsbyerne fremover skal overleve. 6 % er uenige, og 11 % svarer ved ikke. Det tegner et tydeligt billede af en gruppe borgere,

der er ganske bevidste om, at samarbejde mellem landsbyerne er nødvendigt, for at landsbyerne fortsat kan udvikle sig som relevante og attraktive bosætningssteder. Gruppen med 11 %, der svarer "Ved ikke" viser, at det fortsat er en vigtig opgave at kommunikere de muligheder, der ligger i et klynge-samarbejde, så flere får ejerskab på idéen og kan bakke aktivt op om den.

Organiseringen i Sorring Voel Landsbyklyngen

Styregruppen er organiseret med et formandskab, der består af en lokal formand og en kommunal næstformand. Styregruppen består i dag af 14 repræsentationer, som dækker alle fem byer. Det er vigtigt, at der sidder en til to personer med fra hver by, evt. suppleret med et ekstra medlem fra hver by efter behov. Byerne kan skifte ud og rotere blandt deres medlemmer, som de vil. Hver by kan løbende hente nye kræfter ind i styregruppen, hvis det bliver aktuelt pga. tidsmangel, eller hvis der er brug for nye kompetencer eller ny energi. Styregruppen kan i løbet af perioden trække på potentielle arbejdsgrupper efter behov i forhold til de konkrete opgaver, der ligger på bordet. Proceskonsulenten er også tilknyttet styregruppen. På nuværende tidspunkt har styregruppens medlemmer forskellige interesseområder indtil der bliver nedsat specifikke arbejdsgrupper inden for de emner, der følger her.

Kommunikationsgruppe

Kommunikationsgruppen arbejder med at sikre kommunikation og information mellem alle fem byer og opland, så alle hører om klynge-samarbejdet og hvad der sker af aktiviteter og tiltag samt andre vigtige nyheder. Byerne skal også arbejde for, at de mange gode historier fra hele området bliver fortalt til omverdenen. Kommunikationsgruppen skal stå for den brede udadvendte kommunikation om klyngen og klyngens aktiviteter. Indtil videre har styregruppen varetaget opgaven med at udbrede kendskabet til klyngen, og det er lykkedes rigtig godt via både klyngens Facebookside og lokale og regionale medier.

Ad hoc gruppe

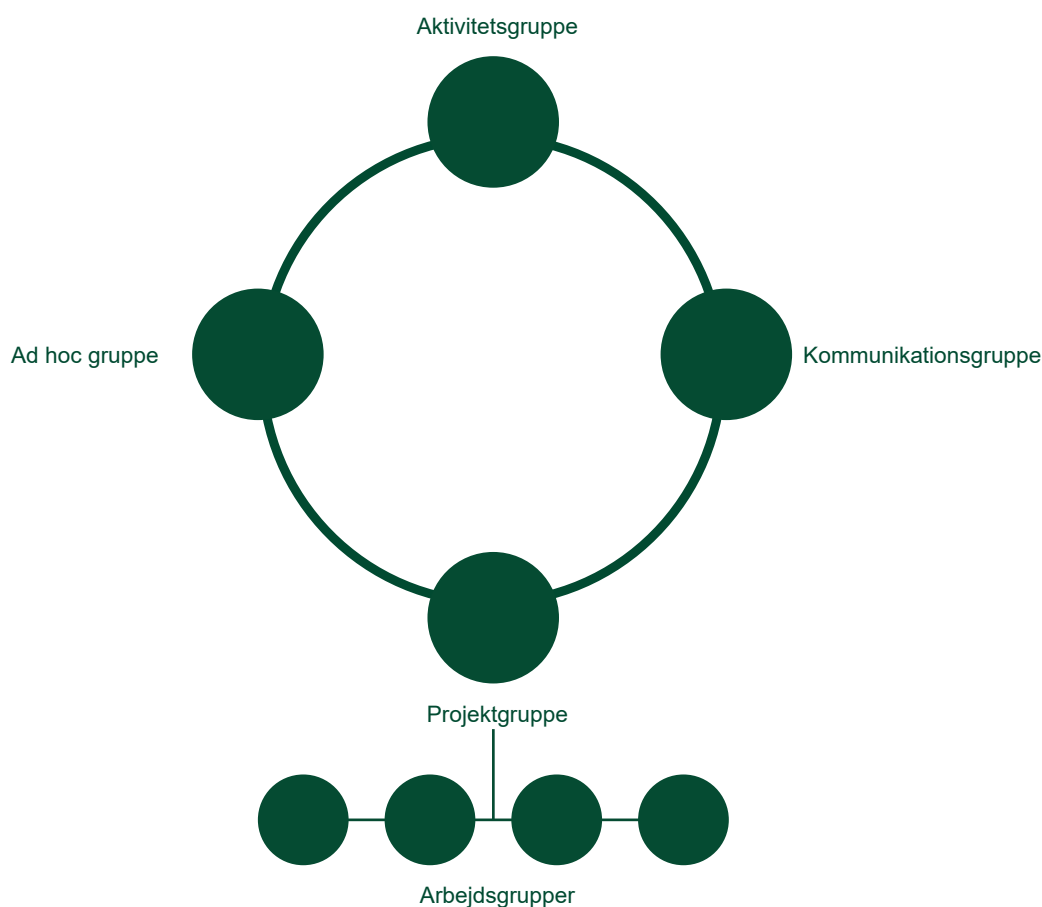
Ad hoc gruppen kan med fordel betragtes som en hjælpende hånd. Ad hoc gruppen hjælper alt efter behov og den konkrete opgave. Grundlæggende handler det om at være en god ambassadør for området/byen og projektet.

Projektgruppen

I projektgruppen nedsættes forskellige arbejdsgrupper alt efter interesse og opbakning. Fx kan der nedsættes en bosætningsgruppe, hvor der arbejdes med, at byerne i fællesskab skal finde nye og opfindsomme måder, hvorpå de sammen kan tiltrække nye borgere i de fem byer. Gruppen kan eks. også arbejde med nye boformer og hvordan det strategiske samarbejde med Silkeborg Kommune skal udbygges.

Aktivitetsgruppen

Aktivitetsgruppen skal være med til at skabe aktiviteter og tiltag på tværs af de fem byer. Formålet med aktiviteterne er, at borgerne lærer hinanden bedre at kende på tværs af byer og mennesker. Indbyggerne i klyngen skal vide mere om, hvordan de kan bruge hinandens aktivitetstilbud og mødesteder – for på den måde at udnytte ressourcerne bedre.

Nye frivillige

Borgerundersøgelsen gav 60 nye kontakter til potentielle nye frivillige. Lykkes det at involvere en gruppe af de potentielle nye frivillige, vil det give klyngesamarbejde et kæmpe boost. Det vil betyde, at nye arbejdsgrupper kan oprettes ud fra, hvad borgerne ønsker at arbejde med. Flere hænder vil skabe flere resultater og forankre klyngen bedre. Det er en vigtig opgave for styregruppen, at tage kontakt til de potentielle nye frivillige og afklare, hvad de kunne tænke sig at involvere sig i.

Forankring

Processen med at etablere landsbyklyngen løber frem til foråret 2019. Herefter skal organiseringen kunne løfte en bred involvering i lokalsamfundet. På nuværende tidspunkt stiler styregruppen mod at etablere en forening, der på sigt kan danne organisatorisk ramme om klyngen. Det ligger dog ikke helt fast endnu, og det er en opgave for styregruppen at arbejde videre med forankringen og samtidig skabe en struktur, der gør plads til eksisterende og evt. nye arbejdsgrupper.

4.4. KOMMUNIKATION

En god kommunikation på tværs af landsbyerne er med til at styrke den enkelte landsby og synliggøre fællesskabet i klyngen. Derfor er en koordineret kommunikationsindsats meget vigtig i klyngesarbejdet.

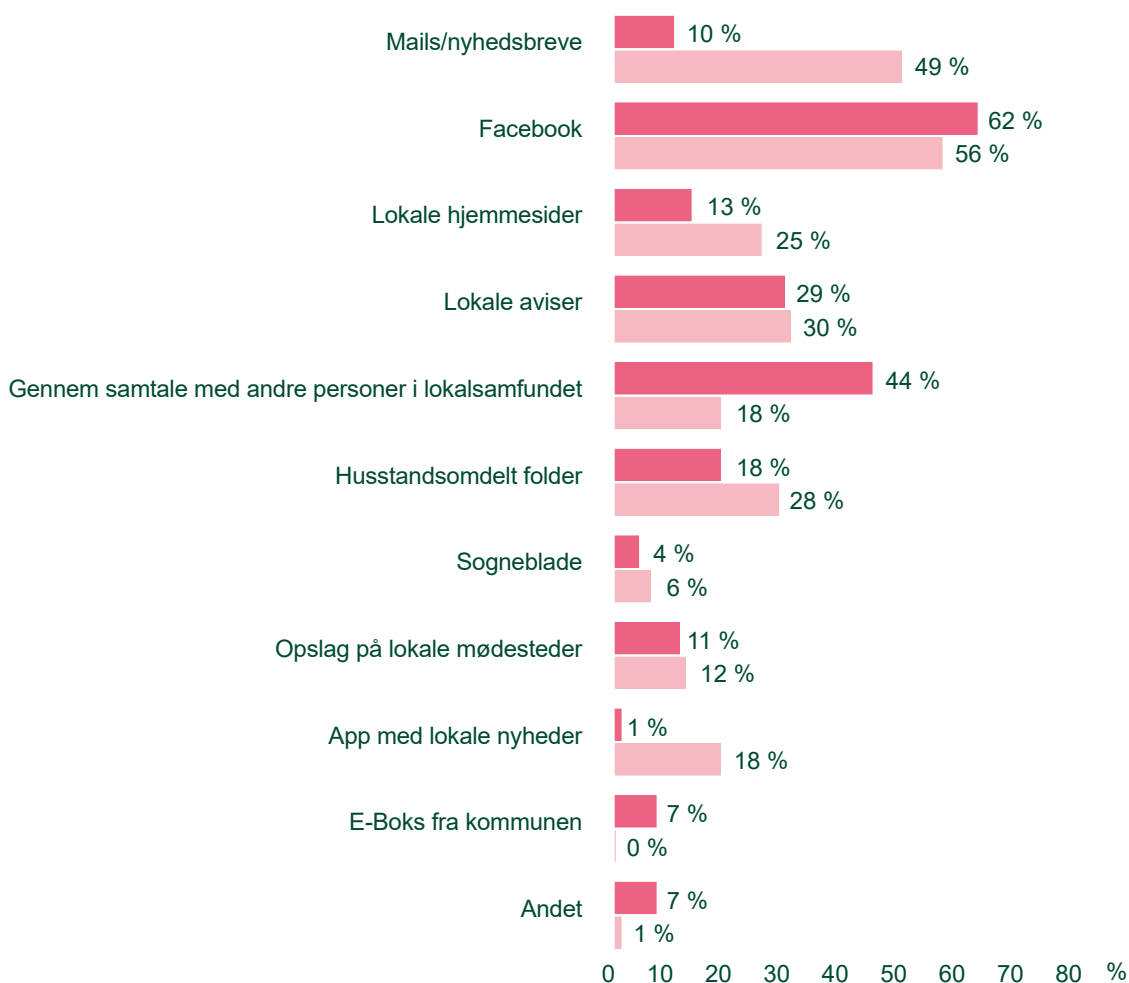
Styregruppen for Sorring Voel Landsbyklyngen er allerede godt i gang med at styrke samarbejdet omkring kommunikationen. For at skabe et stærkere fundament for kommunikation er der oprettet en kommunikationsgruppe, en Facebookside og en hjemmeside er på bedding. Det store arbejde med at skabe dialog på tværs af byer og foreninger er i gang og tager skridt i den rigtige retning.

Ved at kende borgernes foretrukne måder at søge informationer på, kan styregruppen og kommunikationsgruppen bedre målrette deres nyheder. Borgerne bliver derfor spurgt om deres nuværende vaner og fremtidige behov, når de søger lokale informationer.

75 % har hørt om landsbyklyngen før de deltog i borgerundersøgelsen. 25 % har ikke. 75 % er et højt tal, der det vidner om, at der er sket et godt kommunikationsarbejde fra styre- og kommunikationsgruppen i den indledende fase med at etablere klyngen.

HVOR HAR DU HØRT OM LANDSBYKLYNGEN? (N=643) ■

HVORDAN FORETRÆKKER DU FREMADRETTET AT INDHENTE OPLYSNINGER OM LOKALE FORHOLD? (MAKS. 3 SVAR) (N=852) ■

Når borgerne skal angive, hvor de har hørt om klynge-samarbejdet er det først og fremmest på Facebook (62 %), Gennem samtale med andre personer fra lokalsamfundet (44 %) og Lokale aviser (29 %). Under 'Andet' skriver flere, at de har deltaget i fællesmøde i forbindelse med opstart i Sorring og i Voel. Andre, at de har læst om det i Miniavisen, hørt om det via Lokalrådet, i foreningslivet, Voel skole, fællesspisning i Sorring samt, at folk generelt har snakket om det. Alt i alt er der kommunikeret bredt om klyngen. De fleste af dem, der har hørt om klyngen, har hørt om den fra mere end et sted.

En nærmere målgruppeanalyse viser, at jo yngre borgerne er, jo mere orienterer de sig efter de sociale medier og jo ældre borgerne er, jo mere orienterer de sig efter de trykte medier. Eksempelvis er Facebook det mest benyttede medie blandt de 16-28 årige (83 %), de 29-38 årige (76 %) og de 39-58 årige (67%), mens de 59-77 årige primært orienterer sig efter Lokale aviser (54 %) og de 78+ årige Gennem samtale

med andre personer i lokalsamfundet (43 %) samt Opslag på lokale mødesteder (43 %).

Når borgerne skal prioritere de foretrukne kommunikationsveje i fremtiden peger de først og fremmest på Facebook (56 %), herefter Mails/nyhedsbreve (49 %) og Husstandsomdelt folder (28 %). Der sker generelt en stigning i efterspørgslen på informationer fra stort set alle platformene undtagen Facebook, der til trods herfor forbliver på en førsteplads. For at komme nærmere ind på de reelle behov hos de enkelte aldersgrupper, er der lavet en specifik analyse heraf.

Analysen ud fra målgrupper viser her, at de 16-28 årige fortsat foretrækker Facebook som medie i fremtiden (69 %). Det gælder også de 29-38 årige (72 %) og de 39-58 årige (64 %). De 59-77 årige deler sig mellem Mails/nyhedsbreve (53 %) og Lokale aviser (52 %), mens de 78+ årige derimod peger på Lokale aviser som det foretrukne medie (80 %).

Stor interesse for nyhedsbreve

Helt konkret tilkendegiver 367 borgere, at de gerne vil modtage elektroniske nyheder fra klyngen og kvitterer ved at oplyse deres e-mail adresse. Under 'Andet' nævner flere, at "Miniavisen" er god, og der er ønske om en bedre koordinering mellem de

enkelte byers nuværende Facebooksider, så man ikke skal ind at tjekke flere Facebooksider for at finde ud af, hvad der sker. Den gode by app nævnes også som en mulig platform at kommunikere via i fremtiden.

4.5. FRIVILLIGHED OG BORGERINVOLVERING

En stærk landsbyklynge vokser frem af engagerede borgere¹⁷. Borgere, der involverer sig og yder en frivillig indsats. Uden et stærk frivilligt engagement bliver det meget vanskeligt at skabe udvikling i landsbyklyngen. Det er derfor vigtigt at kortlægge kulturen for frivilligt arbejde i området, da det giver styregruppen et værktøj til også i fremtiden at kunne motivere nye frivillige.

I Danmark har 40 % af danskerne lavet frivilligt arbejde inden for det seneste år¹⁸. Blandt respondenterne i Sorring Voel Landsbyklyngen er det 41 %, hvilket stort set er på linje med landsgennemsnittet. Det viser en fin kultur for frivilligt arbejde, som Sorring Voel Landsbyklyngen kan drage fordel af i involveringen til arbejdsgrupper.

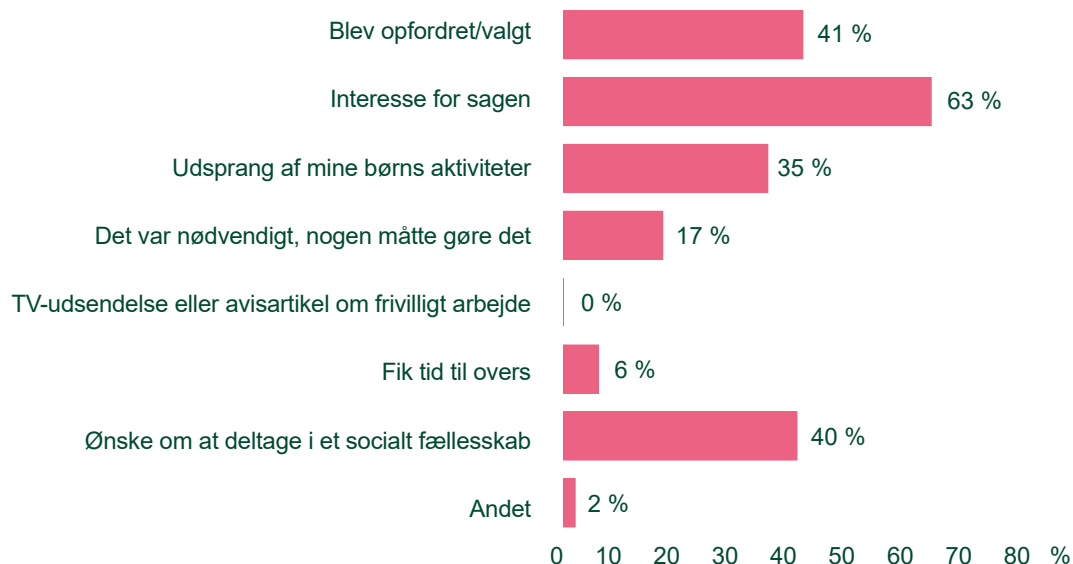
93 % af respondenterne mener, det er nødvendigt, at borgerne involverer sig aktivt i området, hvis lands-

byerne fortsat skal udvikle sig. 2 % er uenige og 5 % ved det ikke. Det viser en meget høj bevidsthed om, at borgerne selv har en afgørende rolle at spille, der kan medvirke til at styrke landsbyernes fremtid.

Potentiale for 60 nye frivillige

I borgerundersøgelsen har 60 borgere direkte tilkendegivet, at de gerne vil kontaktes, for at høre mere om mulighederne for at lave frivilligt arbejde. Sorring Voel Landsbyklyngen står her med et godt afsæt for det videre arbejde. Lykkes det at involvere en gruppe af de potentielle nye frivillige vil det give et stort boost til styregruppen og det videre arbejde. Nye arbejdsgrupper vil kunne oprettes, flere hænder kan løfte mere og skabe en stærkere forankring. Ved at kende til folks motivationsfaktorer for at lave frivilligt arbejde, er det nemmere at målrette involveringen af flere frivillige. Derfor bliver borgerne spurgt til deres motivation for at lave frivilligt arbejde.

HVAD FIK DIG I GANG MED DET FRIVILLIGE ARBEJDE? (N=344)

De allerede aktive frivillige motiveres først og fremmest af Interesse for sagen (63 %). Herefter fordi de Blev opfordret (41 %) og med Ønske om at deltage i et socialt fællesskab (40 %). Under 'Andet' skriver en borger, at han/hun kom i gang via en æblemost dag, hvor der var indsamling af æbler til presning. En anden, at frivilligt arbejde

ligger i ens DNA, når man er opvokset med det. En tredje borger gør det med ønske om at bidrage til en større sag og bekæmpe klimaforandringer. En fjerde nævner at han/hun har leveret varer gratis til et møde og at det også er en form for frivillighed man kan benytte sig af/bidrage med.

Det er også relevant at undersøge, hvad det giver det enkelte at lave frivilligt, når først man er kommet i gang. Ved at kende værdierne ved det frivillige arbejde er det lettere for landsbyklyngen at tage godt imod nye frivillige og skabe rammerne for det frivillige arbejde.

HVAD GIVER DET DIG AT LAVE FRIVILLIGT ARBEJDE? (N=343)

At deltage i et socialt fællesskab (62 %), At gøre noget, som er vigtigt for lokalsamfundet (54 %) samt At gøre noget konkret på områder, der interesserer den enkelte (46 %) er de tre mest betydningsfulde outputs ved at lave frivilligt arbejde. Under 'Andet' skriver en borger, at han/hun kan arbejde med sin

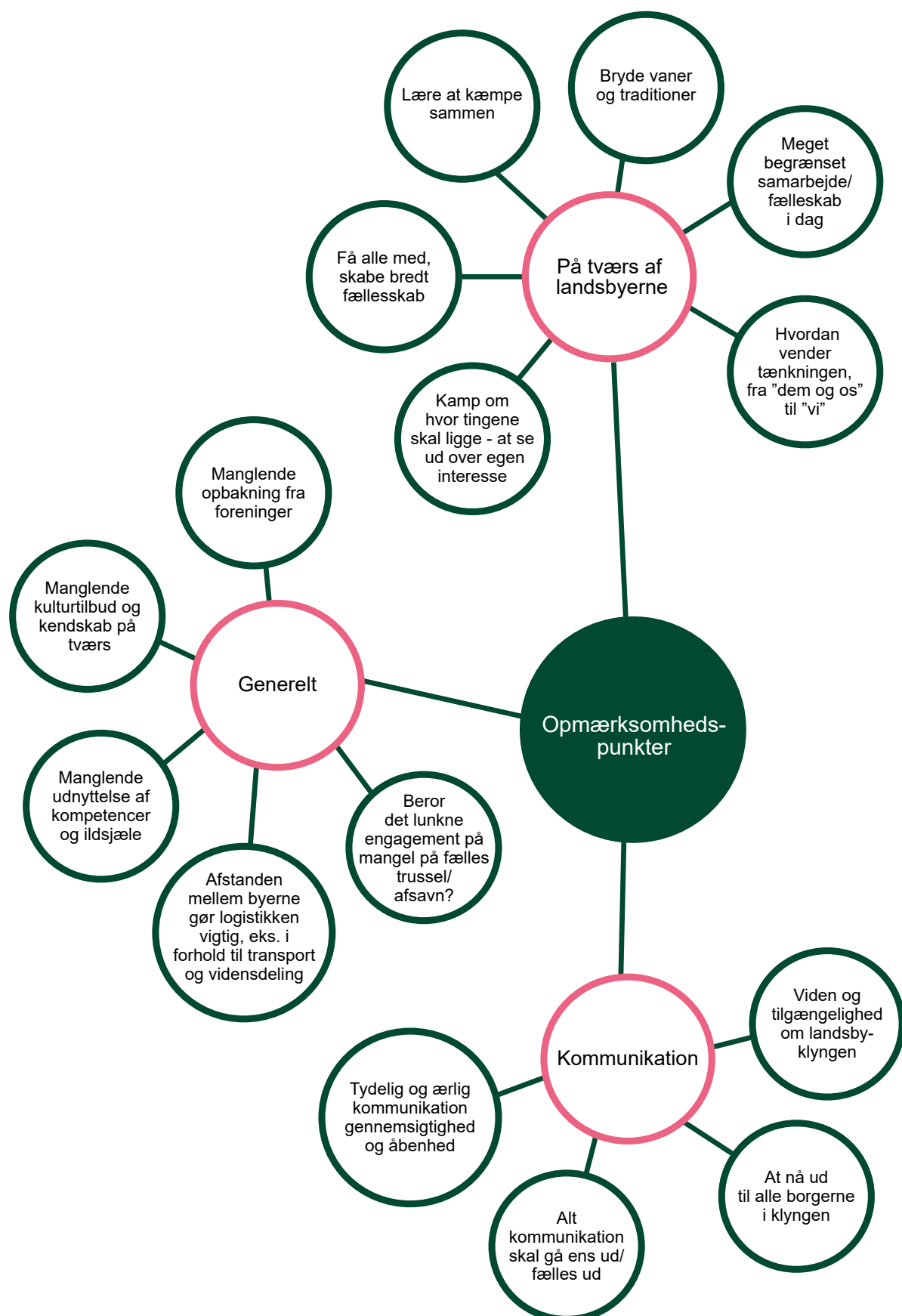
fritidsinteresse i det frivillige arbejde. En anden skriver, at det er en måde at være medskaber til verden frem for tilskuer til den, og en tredje, at frivilligt arbejde er et pusterum i det daglige, hvor man kan lade op.

Det er interessant, at respondenterne i så udpræget grad vægter det sociale fællesskab som det mest værdifulde aspekt ved frivilligt arbejde. Det betyder, at når først man er kommet i gang med frivilligt arbejde, er det sociale fællesskab og at gøre noget værdifuldt for lokalsamfundet vigtigere, end fx at lære noget om det, man arbejder med. I det videre arbejde med at understøtte frivillighed og involvering i klyngen er det således en vigtig læring, at rammerne omkring det sociale ved frivilligt arbejde er vigtigt at understøtte, hvis de frivillige skal trives i deres virke og fastholdes.

Procesaktiviteter omkring involvering af frivillige

Styregruppen for Sorring Voel Landsbyklyngen er allerede godt i gang med at skabe en bredere involvering og invitere borgerne ind i samarbejdet. Der er indledende blevet afholdt en opstartworkshop, hvor en samtalesalon satte fokus på holdninger til arbejdet med etableringen af en landsbyklynge og en brainstorm, hvor idéer blev udfoldet indenfor områderne: bosætning, sammenhæng på tværs, kend din klynge, motion og fritid og børn og unge. Der blev også arbejdet med muligheder og opmærksomhedspunkter. Her følger en oversigt af inputtene fra opstartworkshop samt nogle citater fra borgerne, der deltog.

INPUT FRA OPSTARTSWORKSHOP MED OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

"Jeg synes området mangler boliger til leje. Det er jo helt umuligt at bosætte sig i området med mindre man har min. 1 mio. til et huskøb! "

Et opmærksomhedspunkt er, at rimelige boligpriser er et emne, der optager mange. I borgerundersøgelsen fremstår det da også, som den anden mest afgørende faktor, når borgerne skal angive årsager til at bosætte sig i området (4.1).

Samarbejdet med kommunen ligger også borgerne på sinde: "Der er brug for nytænkning og borgerinvolvering. At kommunen tager samarbejdet og snakken om at styrke landsbysamfundene alvorligt. At borgerne bliver hørt ved udviklingsprocesser". Klyngeorganiseringen er bygget op, så der sidder

en kommunale repræsentant med i styregruppen og dette skulle gerne være med til at sikre flow i samarbejdet, kommunal opbakning og koordinering mellem klyngen og de kommunale planer på området.

De mange input og idéer fra opstartworkshoppen vil blive genbesøgt, når klyngen bevæger sig ind i fase 3 og 4.

Der er foruden workshoppen gennemført 11 dialogmøder med forskellige aktører i området. Alle 11 møder har som udgangspunkt haft til formål at trykprøve den generelle idé om et klyngesamarbejde, kortlægge tiltag og aktivitetsudbud og hvordan klyngesamarbejdet kan gå ind og skabe bedre forhold for klyngens borger og aktører.

Samtalesalon

□ ————— □
Appetizer

Hvad sætter vi pris på i vores lokalområde i dag?

Børneinstitution, skole, indlæb, fritidsaktiviteter, natur, aktiviteter: Eks. byfest, fællesaktiviteter etc. Nærhed m. naboer, fællesoplysning, Rosmussen, klav, Voel Skov, At man står i høj, sportsaktiviteter,

□ ————— □
Forret

Hvad sker der på tværs af byerne i dag?

Gykelsti, lokalrådsamarbejde, fodbold, børnepassning,

□ ————— □
Hovedret

Hvilke drømme og visioner kan vi se opstå ved at samle os i en klynge?

Fællesskab, fuld udnyttelse af rammer, at flere kan "lege" sammen - eks. ved fodbold at gode tiltag ikke dør ud, skabe værdi, køre arrangementer på tværs.

□ ————— □
Dessert

Hvad kan vi se af udfordringer?

Er der noget vi skal være særlig opmærksomhed på?

I dag: Vi udnytter ikke kompetencer og ildsjæle nok i dag. At engagere og mødes på tværs, at det er nyt

4.6. KOMMUNESAMARBEJDE

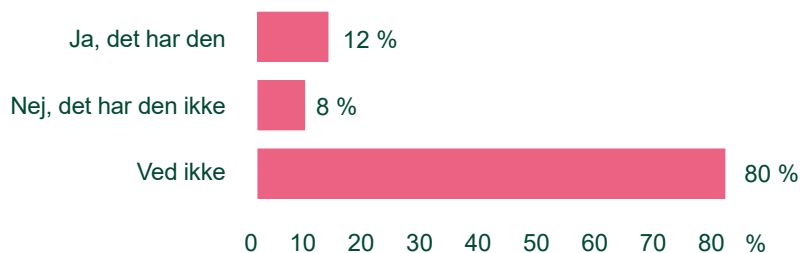
På trods af den borgerdrevne tilgang spiller samarbejdet med kommunen en vigtig rolle. Et tæt samarbejde med Silkeborg Kommune er nødvendigt for at klyngen kan komme godt i gang og fortsætte, når projektperioden slutter i foråret 2019.

Silkeborg Kommune bidrager med 75.000 kr. i medfinansiering af landsbyklyngen. Herudover stiller de medarbejderressourcer til rådighed, som kan bistå med information, sparring, koordinering m.m. i forhold til de projekter, som klyngen vil gennemføre. Fra kommunens side er direktør Hanne Ahrens udpeget som næstformand i styregruppen og bindeled mellem Landsbyklyngen og kommunens forskellige fagområder.

Silkeborg Kommune har en "Udviklingsstrategi 2028" og en "Sorring Voel i Kommuneplan 2017". I begge planer vil kommunen støtte op om den lokale virkelyst som en afgørende udviklingsressource, der anerkendes, og kommunen er parat til samskabelse med de lokale kræfter om såvel store som små projekter¹⁹.

Set i lyset af dette spørges borgerne til deres kendskab til kommunens prioritering af samarbejdet med borgerne.

VED DU, OM DIN KOMMUNE HAR OVERORDNEDE POLITIKKER FOR SAMARBEJDET MED FORENINGER OG BORGERE? (N=841)

80 % og dermed langt de fleste af respondenterne svarer "Ved ikke". Erfaringerne fra klyngearbejdet er, at borgerne generelt ikke er så optaget af politikker, men mere er optaget af de konkrete muligheder og projekter, som politikkerne skaber. Spørgsmålet i undersøgelsen er stillet overordnet,

og var der i stedet spurgt direkte til, om borgerne havde kendskab til Lokalrådenes arbejde eller Sorring Voel i Kommuneplan 2017 havde statistikken måske set anderledes ud, og flere havde tilkendegivet kendskab.

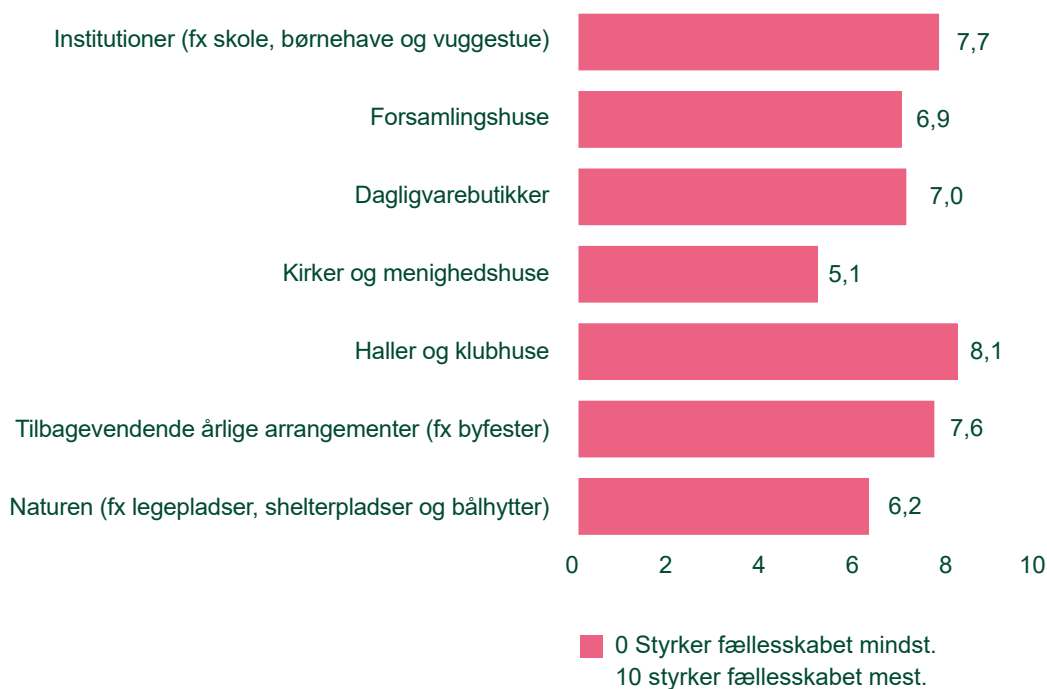

4.7. MØDESTEDER

Mødesteder har stor betydning for hverdagslivet. Ofte bliver mødesteders betydning først synlige, når et mødested lukker eller bliver nedlagt. Ikke blot forsvinder der et sted med en funktion, der forsvinder også et rum for socialt samvær. I dagligdagen styrker mødesteder det personlige netværk og fællesskabet blandt borgerne. Mødesteder har således stor betydning for den enkeltes sundhed og velbefindende. Sådan er det også for borgerne i Sorring Voel Landsbyklyngen.

I spørgeskemaundersøgelsen bliver borgerne bedt om at vurdere en række mødesteders betydning for fællesskabet. De skal svare på en skala fra 0-10, hvor 0 styrker fællesskabet mindst og 10 styrker fællesskabet mest. Kortlægningen skaber tilsammen overblik over antallet af mødesteder og deres betydning for borgerne.

HVILKE MØDESTEDER HAR POTENTIALER TIL FREMADRETTET AT STYRKE FÆLLESSKABET PÅ TVÆRS AF LANDSBYERNE? (N=824)

Tabellen viser de forskellige typer af mødesteder og den gennemsnitsscore, som borgerne giver dem i spørgeskemaet. Haller og klubhuse (8,1), Institutioner (7,7) samt Tilbagevendende årlige

arrangementer (7,6) får de højeste scorere. Det er de mødesteder, der ifølge respondenterne har størst potentiale til at styrke fællesskabet på tværs i klyngen.

FORMELLE MØDESTEDER

Formelle mødesteder er designet oppefra til bestemte aktiviteter. Man mødes med en forventning om et forudbestemt læringsudbytte, og det er planlagt, hvad man mødes om. Deltagerne har derfor en formel rolle som eksempelvis menighedsmedlem, elev eller foreningsmedlem.

Eksempler på disse mødesteder er kirken, skolen eller hallen.

UFORMELLE MØDESTEDER

Uformelle mødesteder er skabt nedefra gennem hverdagslivet. Man kommer oftest med et formål, men man mødes tilfældigt og snakker om løst og fast. Der er ikke et forudbestemt læringsudbytte.

Eksempler på disse mødesteder er Dagli' Brugsen, de udendørs legepladser og genbrugsbutikken.

TREDJE MØDESTEDER

Tredje mødesteder er steder, hvor det sociale samvær er det primære formål. Det er ikke forudbestemt, hvad læringsudbyttet er.

Eksempler på tredje mødesteder er forsamlingshuset, kroen og den årlige sommerfest.

I forskningen omkring landsbyklynger skelner man mellem tre typer af mødesteder: (1) formelle mødesteder, (2) uformelle mødesteder og (3) tredje mødesteder²⁰. Haller og klubhuse er typiske eksempler på uformelle mødesteder. De hører fritidslivet til. På disse mødesteder kommer man af lyst gennem aktiviteter, hvor man mødes på kryds og tværs lidt tilfældigt og det sociale samvær og interessefællesskabet er i fokus. Haller og klubhuse vægtes højest af borgerne.

Institutioner er eksempler på formelle mødesteder. Her kommer man med et klart formål – fx at gå i skole og der er en mere formel styring på fællesskabet og det, der foregår. Institutioner er generelt vigtige for lokalsamfundet, da de opfylder grundlæggende behov om at få hverdagen til at hænge sammen og de vægtes næsthøjest af borgerne.

Tilbagevendende årlige arrangementer er tredje mødesteder. Det er uformelle mødesteder, hvor det er tilfældigt, hvem man møder og hvad man snakker om. Denne type mødested vægtes tredje højest af borgerne.

Borgerne har mulighed for at nævne andre mødesteder end de listede. Mødesteder, der har betydning for fællesskabet. Her fremgår, at der er uudnyttede potentialer i mere samarbejde mellem foreningerne. Der er stor mulighed for at skabe flere holdaktiviteter på tværs mellem områderne. Naturen nævnes også, specifikt naturen omkring Dallerup, hvor man møder folk på tur. Andre mødesteder med betydning er Sorringhus, fællesspisninger, efterlønsklub, kulturelle arrangementer og der er forslag til, at bofællesskabet Toustrup Mark kan afholde foredrag og fester, som er åbne for offentligheden og andre end dem, der bor der.

En borger skriver:

"Der skal også være mødesteder for egen by".

Flere er inde på, at det er vigtig at hver by også bevarer centrale mødesteder, så alt ikke samles i en by, da de nære fællesskaber har en værdi og at byerne og deres behov er forskellige.

Bekymringer og håb for samarbejdet

Arbejdet med kortlægning af mødesteder er med til at anviser muligheder og potentialer i hele klyngen. Men kortlægningen viser også, at der for nogle borgers vedkommende er bekymring omkring de enkelte byers faciliteter og ressourcer og fastholdelse heraf.

En borger skriver:

"Det er min overbevisning, at kræfterne i de enkelte landsbyer skal forblive i egen landsby/lokalsamfund - for at fastholde den energi der er grunden til, at man har valgt at bosætte sig netop i den landsby. I Voel kan en årsag være heste eller håndbold i Sorring kan årsagen være teater, gymnastik, badminton, folkedans eller livet i og omkring Sorringhus".

Citatet udtrykker bekymring for samarbejdet og at det fællesskab, som klyngen repræsenterer, vil dræne de enkelte byer.

En anden borger udtrykker sig med håb om samme emne:

"I landsbyklynge projektet er det vigtigt at huske på, at der er tale om forskellige byer, med forskellige identiteter og kulturer. Disse skal bevares i "den nye historie", men tilpasses ind i en fælles ramme for landsbyklyngen. "Vi står sammen men vi er ikke ens". Både bekymringer og håb er vigtig at notere for styregruppen, når der fremadrettet arbejdes med løsninger."

Lokale mødesteder med betydning

Styregruppen har yderligere kortlagt mødestederne i klyngen. Mødestederne er inddelt i hvert lokalområde i formelle, uformelle og tredje mødesteder. Dertil har styregruppen og dialogmøderne været med til at kortlægge aktivitetsudbuddet i området som er kategoriseret i to temaer: Sport og fritid og kulturaktiviteter. Yderligere har styregruppen også lavet en foreningsoversigt.

Kortlægningen viser, at der er mange mødesteder i klyngen og at variationen er stor. Arbejdet med mødesteder vil være en del af styregruppens arbejde fremadrettet og kortlægningen vil spille ind på den strategiplan, der skal laves i sidste fase.

Voel

Blak

Resenbrosvej

Formelle mødesteder

- 01 Klippen Den Kristne Friskole
- 02 Voel Kirke og Kirkegård
- 03 Voel Børnehus, Daginstitutionen Søhøjlandet
- 04 Voel Hallen, Silkeborg-Voel KFUM
- 05 Voel Skole & SFO

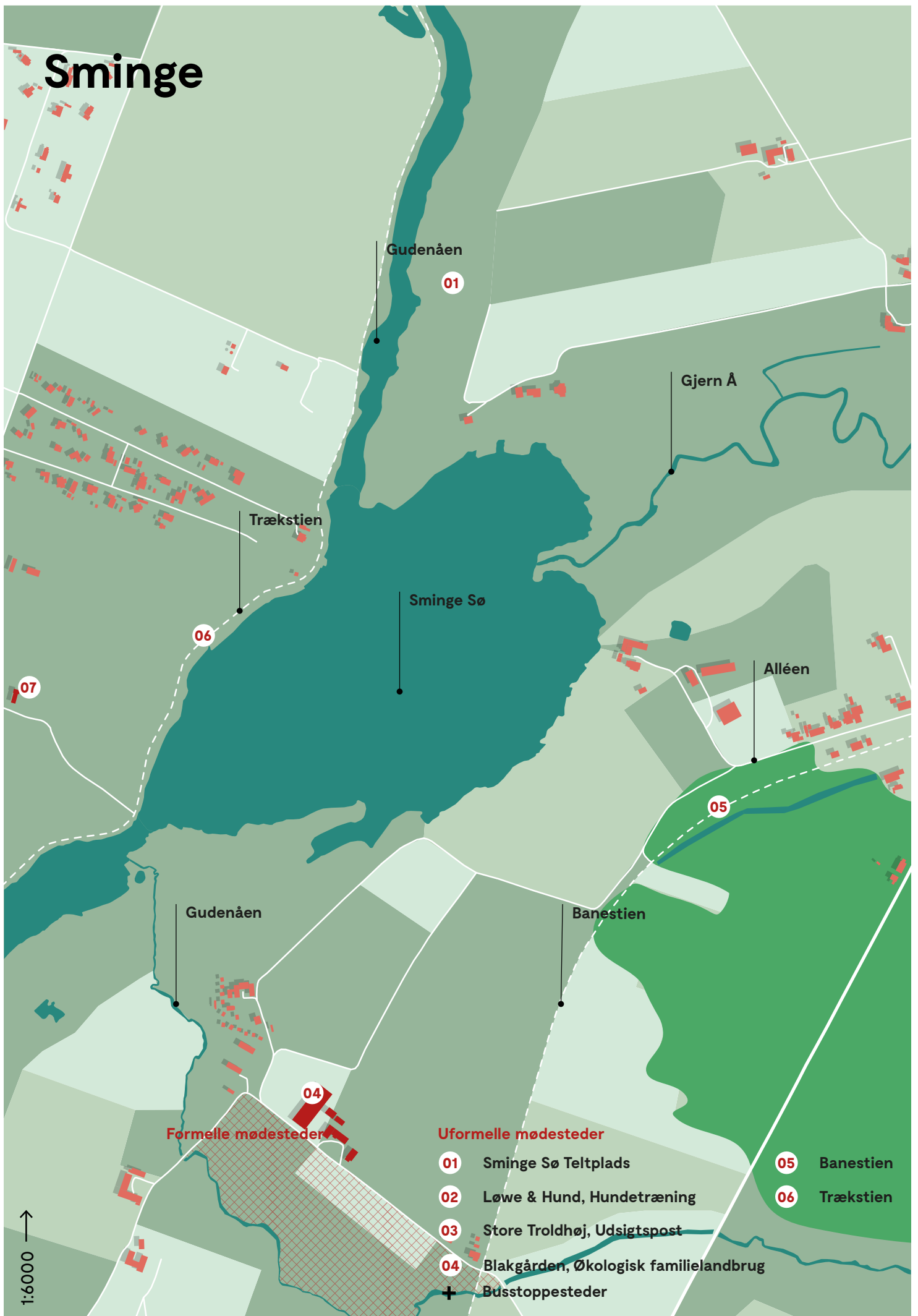
Uformelle mødesteder

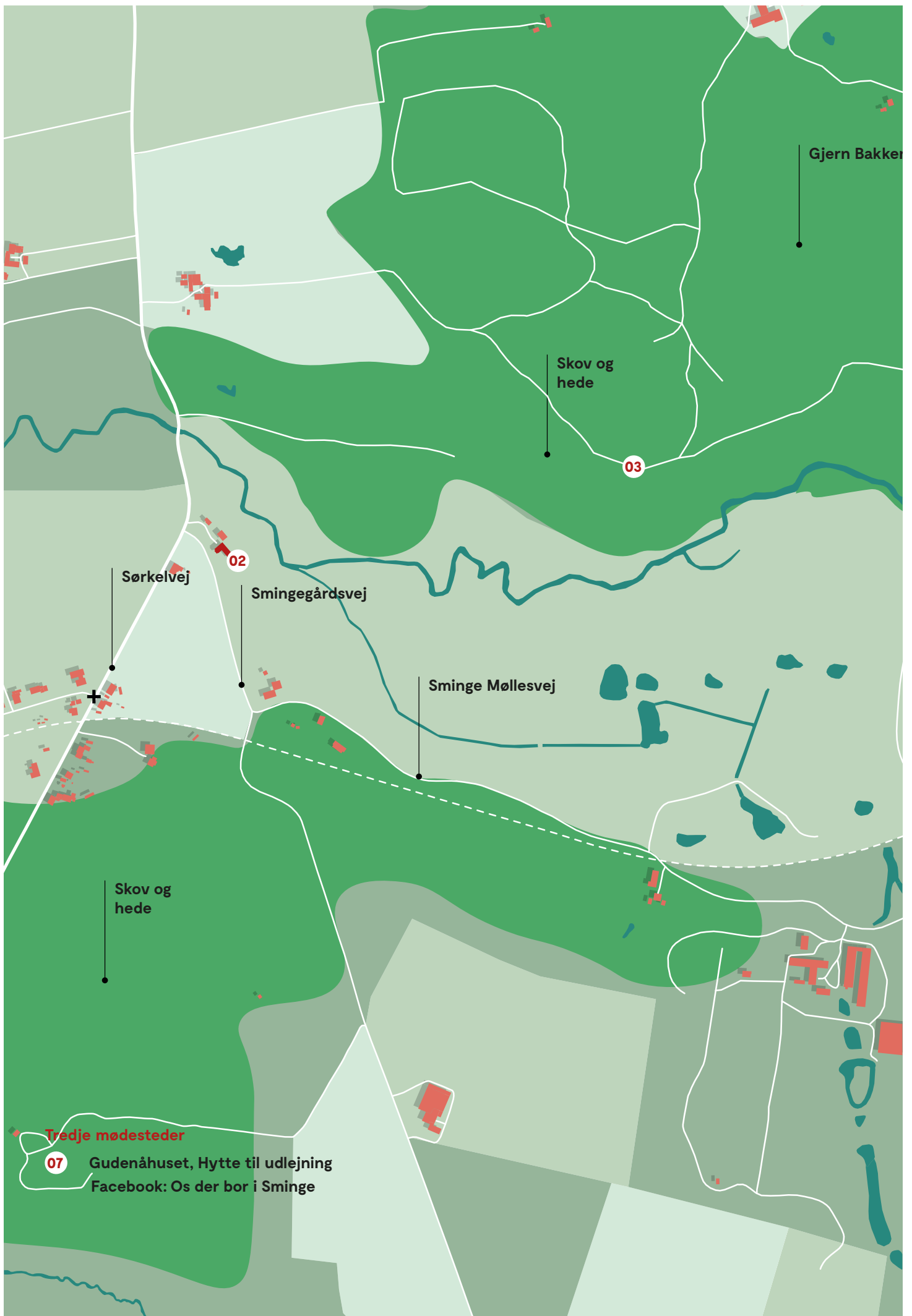
- 06 Voel og Omegns Sportsrideklub
- 07 Thøgersen Leo, Automekaniker
- 08 Voel Ismejeri
- 09 Michael Ilsøe Biler, Autoforhandler
- 10 Ernst Biler, Autoforhandler
- 11 Dagli' Brugsen Voel & OK Tankstation
- 12 Sason Kebab Burger House

↑
1:6000

Sminge

Sorring

Formelle mødesteder

- 01 Stif Hallen, Sportshal
- 02 Sorring Skole
- 03 Læge
- 04 Dallerup Kirke
- 05 Sorring Børnehus, Daginstitutionen Søjlandet

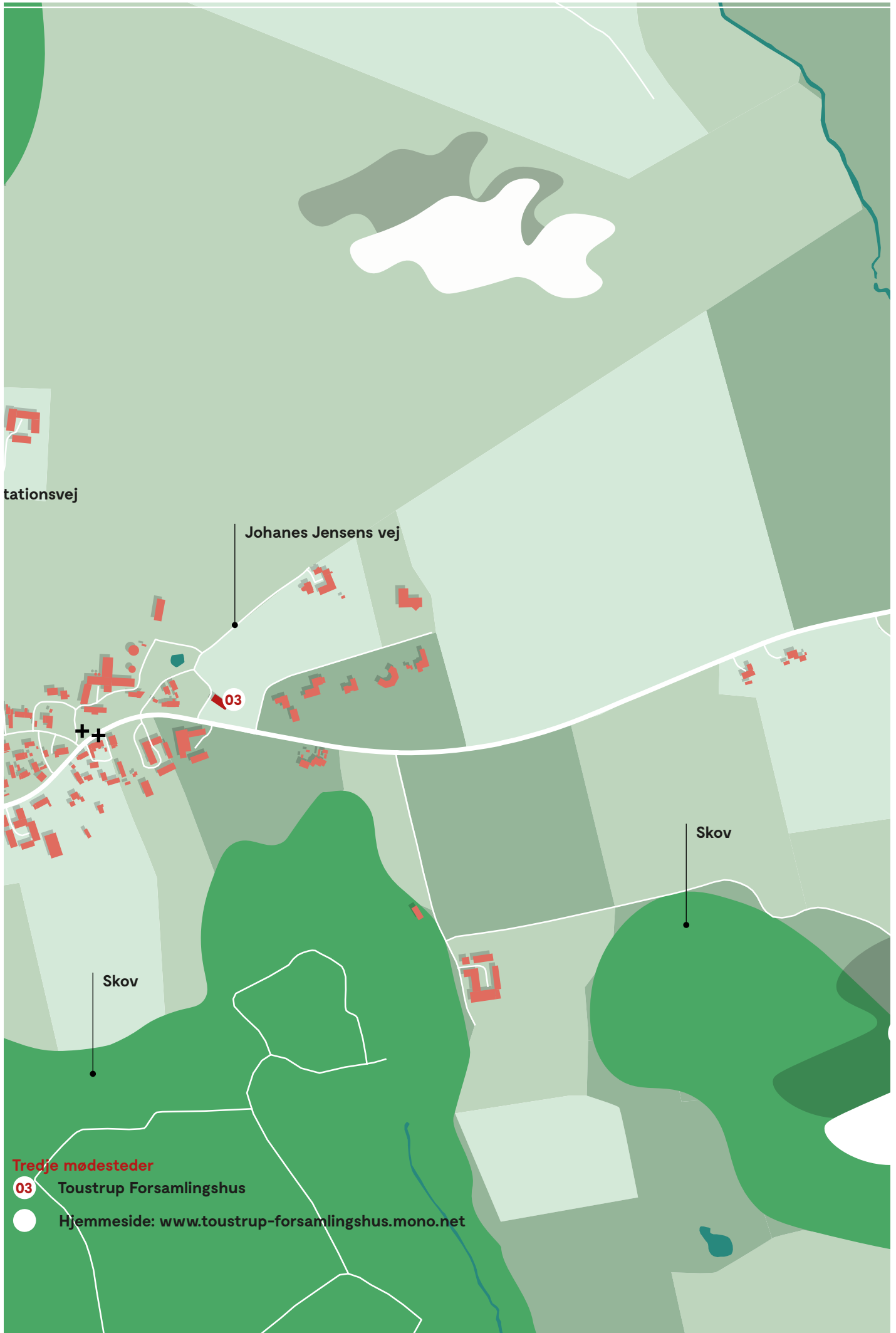
Uformelle mødesteder

- 06 Aktivitetscenter Sorringhus, Center for seniorer og førpensionister
- 07 Sorringbær
- 08 Sorring Tårnet, Sorring vLoddenhøj
- 09 Røde Kors Genbrugsbutik
- 10 Sorring Pizza og Grill
- 11 Sorring Lervarefabrik

Toustrup

tationsvej

Johanes Jensens vej

03

Skov

Skov

Tredje mødesteder

03 Toustrup Forsamlingshus

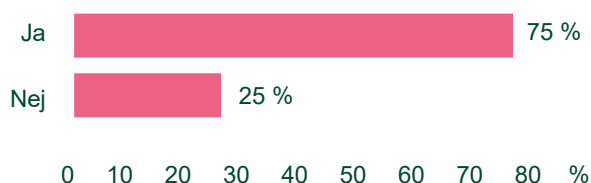
○ Hjemmeside: www.toustrup-forsamlingshus.mono.net

4.8. AKTIVITETSUDBUD

Fritidslivet har stor betydning for danskerne. Det gode liv på landet hænger sammen med et aktivt liv med mulighed for fritidsaktiviteter. Gode aktivitetstilbud er med til at gøre et område attraktivt, og

det både tiltrækker og fastholder borgere. Målet har derfor været at kortlægge det nuværende aktivitetsudbud samt undersøge, hvad borgerne i klyngen ser af behov for aktivitetsudbud i fremtiden.

ER DU TILFREDS MED UDBUDET AF FRITIDS- OG AKTIVITETSTILBUD I DIT LOKALOMRÅDE? (N=821)

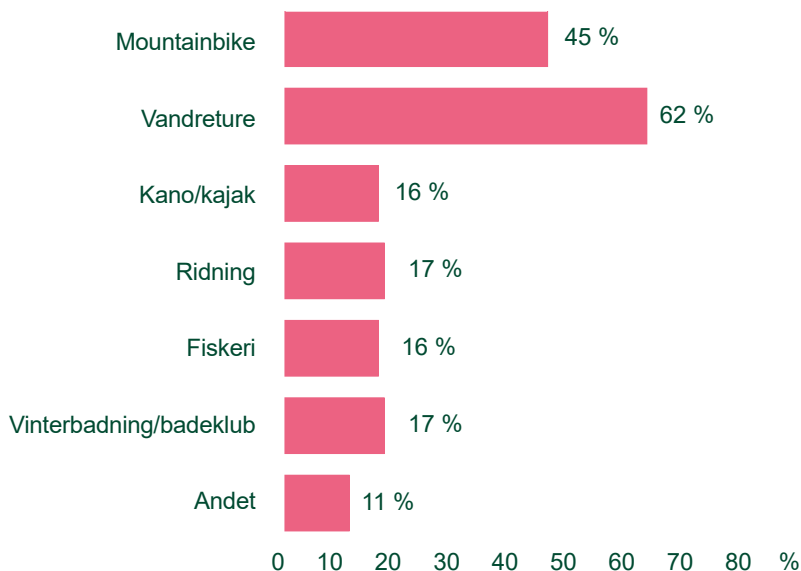

Størstedelen, 75 %, er tilfredse med det fritids- og aktivitetsudbud, der findes i lokalområdet. 25 % er ikke tilfredse.

Borgerne har mulighed for at komme med idéer til nye aktiviteter. 47 % har idéer hertil, mens 53 % ikke har. Idéerne fordeler sig på tre overordnede

kategorier: Natur og outdoor, Idræt og motion samt Kultur.

NATUR OG OUTDOOR (N=362)

Inden for Natur og outdoor er Vandreture den helt store højdespringer. 62 % efterspørger denne aktivitet. Herefter kommer Mountainbike med 45 %. De resterende aktiviteter ligger jævnt fordelt omkring 16-17 %. En aldersopdelt målgruppeanalyse viser, at Vandreture særligt efterspørges blandt de 39-58

årige (60 %), de 59-77 årige (84 %) og målgruppen 78+ (100 %), mens Mountainbike er den mest efterspurgte aktivitet blandt de 16-28 årige (63 %) og de 29-38 årige (59 %).

NATUR OG OUTDOOR 'ANDET' (N=38)

Under 'Andet' har borgerne mulighed for at skrive forslag til aktiviteter i fritekst. Det benytter flere sig af. I det følgende er forslagene bragt som citater fordelt på aldersgrupper, hvor hver 'bullet' repræsenterer én borgers input.

16-28 ÅR

- Klub der mødes i og omkring naturen men som ikke laver de samme aktiviteter hver gang.

29-38 ÅR

- Jagt
- Hunderelaterede tilbud
- Udendørs dans/zumba
- Spejder
- Løbe klub på små veje i området
- Vi mangler måske nok lige en badesø tæt på
- At få pillet alle de hjemmelavede "privat - ingen adgang" skilte ned i Sorring Skoven, da de ikke er lovlige/gyldige, og forhindrer passage i skoven. Derved fås der en offentlig tilgængelig skov til vandring/løb.
- Shelter
- Flere vandreruter

39-58 ÅR

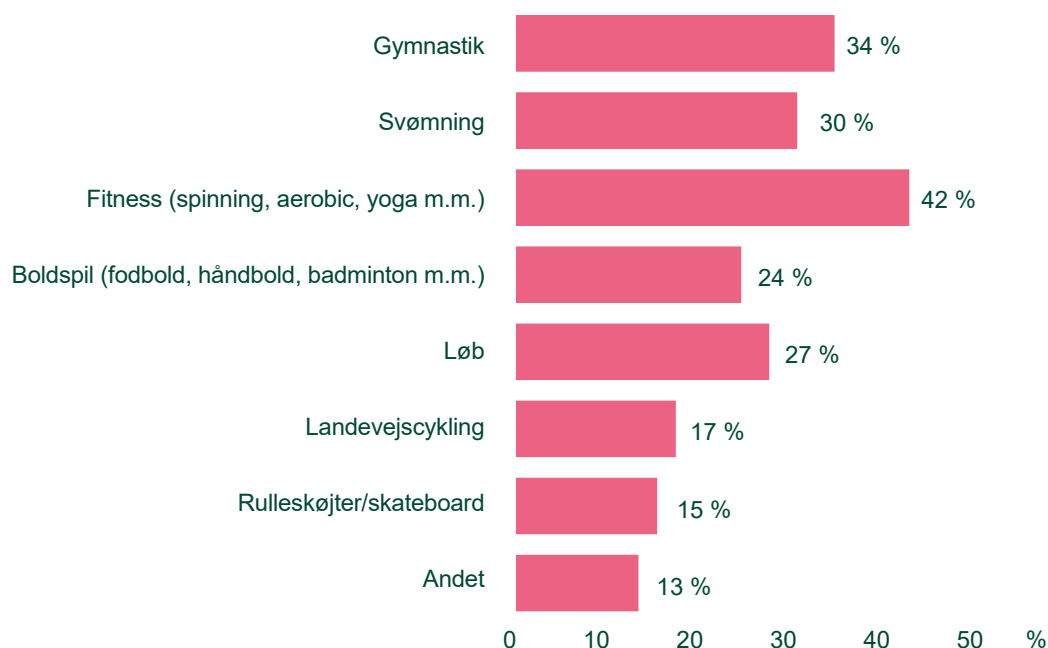
- Historiske vandre trails og et sted at bade/svømme
- Friluftsplads med klatrebæner
- GTX eller lignende funktionel træning
- Kend dit lokalområde, naturture mm.
- Naturkundskab og økologi forståelse. Friluftsliv (ikke friluftssport), Mad fra vild natur
- Trampestier og cykelstier
- Yoga for mænd.
- Golf
- Et Multihus i Voel
- Bueskydning
- Hundetræf - hundeskov
- Vandreture med lokal historie
- Håndboldfitness
- Tennis
- Voel Multihus
- Spejder arbejde
- Flugtskydning
- Ture hvor man kan vandre med hunden
- Nyetablering af flere vandre/løberuter i området. Ture i området med lokalkendt guide.

59-77 ÅR

- Motorbane/klub
- Badesø bagved Christiansvej
- gymnastik, line dance
- Cykling for seniorer
- Sangkor
- Petang baner
- Udendørs dans på trægulve
- Turer for alle borger i lokalområdet
- Bankospil - kaffeklub

78+

IDRÆT OG MOTION (N=439)

Inden for Idræt og motion er der størst efterspørgsel på Fitness (42 %), Gymnastik (34 %) og Svømning (30 %). Her viser en nærmere analyse, at det særligt er de unge mellem 16-28 år, der efterspørger fitness (50 %). Gymnastik er mest populært hos de 59-77 årige (44 %) og gruppen 78+ (60 %). Svømning er særligt populært blandt de 16-28 årige (35 %), de 29-38 årige (33 %) og de 39-59 årige (32 %).

Borgerne ser potentialer i flere samarbejder omkring aktiviteter på tværs mellem foreningerne i byerne. En borger skriver et sted i undersøgelse: "Hallen i

Sorring står tom i store dele af sommerhalvåret og i dagtimerne i vinterhalvåret. I modsætning til Sorring er Voel hallen presset på halvtider. Ejerforholdene gør det svært at samarbejde". Hallen er privatejet og der gør sig derfor andre principper gældende end den kommunale hal i Voel. En anden skriver: "Mere samarbejde i sportsafdelingerne - også gerne løbeklubber og lign, som kan køre på tværs af landsbyerne". Den følgende oversigt viser borgernes input i citatform fordelt på aldersgrupper og de konkrete forslag til idræt og motion. Hver bullet repræsenterer én borgers forslag.

IDRÆT OG MOTION 'ANDET' (N=48)

Under 'Andet' har borgerne mulighed for at skrive forslag til aktiviteter i fritekst. Det benytter flere sig af. I det følgende er forslagene bragt som citater fordelt på aldersgrupper, hvor hver 'bullet' repræsenterer én borgers input.

16-28 ÅR

- Volleyball
- Gymnastik for unge (18+)

29-38 ÅR

- Alle ovenstående
- Mountainbike
- Se lidt ud over håndbold og tænk på der er andre i Voel der ønsker andet
- Zumba / Thai-bo / Dans
- Dans, kampsport
- Mangler halvtid, så flere kan spille badminton
- Squash
- Seriøse og ambitiøse springhold, yoga for alm mennesker
- træningsfaciliteter med bredere åbningstider og opdaterede maskiner
- Konkrete løberuter fra et centralt sted i byen. Dermed kan man konkurrere mod de andre i byen
- Skaterbane
- Discgolf; det er billigt at oprette og vedligeholde, det er blevet meget populært de seneste år, der kommer flere og flere baner rundt omkring
- Afholdelse af arrangementer.

39-58 ÅR

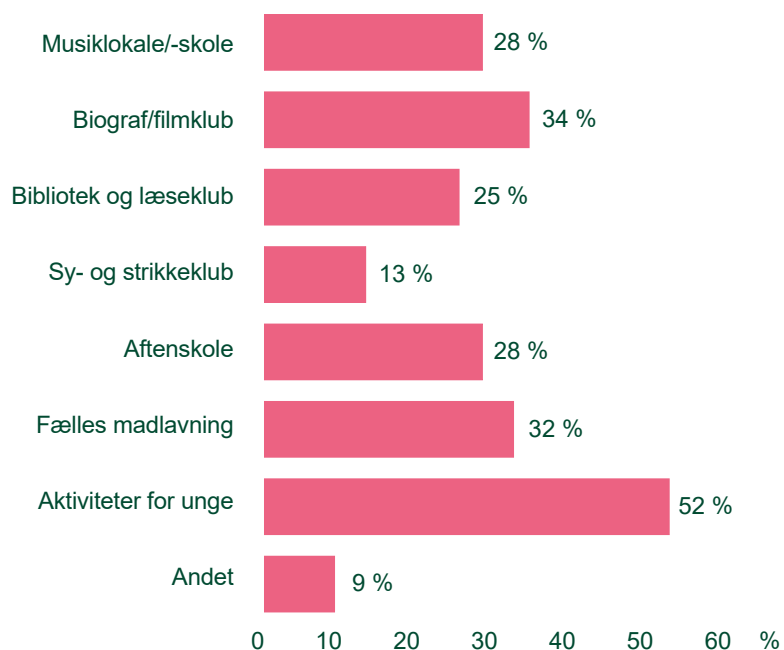
- Fælles event på cykelstien ml. Sorring og Voel
- Ridestier
- Dans/ folkedans
- Tennis
- Hockey
- Dans for voksne
- Læseklub
- motionsapp -
- Dans
- Skater rampe, pumtrack
- Yoga mindfulness for både børn og voksne
- Gå i skoven
- IPSC skydning og Flugtskydning
- Der må ikke være for stor afstand, så mister man muligheden for at børn kan cykle eller deltage inden ekstra bol i husstanden
- Gymnastik for børn under skolealder
- Yoga
- Udendørs aktiviteter, hele året rundt
- Løbeklub
- Fitness for teenagere 12-16 år
- Dans/hip hop for 10 år og opefter
- Dans
- Dans
- Udendørs fitness

59-77 ÅR

- Motorlære
- Bruger tilbud i Silkeborg
- Sang kor
- Line dance
- Folkedans
- Dans. Det kan være fx sqauredance eller show-, hiphop, -break eller andre danseformer - på hobbyniveau
- Outdoor fitness træning
- Udendørs Motion Redskaber
- Nyt motionscenter
- Dans - line dance og seniordans

78+

KULTUR (N=514)

Inden for Kultur er de tre mest efterspurgte emner Aktiviteter for unge (52 %), Biograf/film (34 %) og Fælles madlavning (32 %). En nærmere analyse viser, at det er de unge selv mellem 16-28 år (64 %), 29-38 år (63 %) samt de unges forældre mellem 39-58 år (54 %), der særligt efterspørger Aktiviteter for unge.

Biograf/filmklub er populært blandt alle målgrupperne med undtagelse af gruppen 78+. Det samme gør sig gældende for Fælles madlavning.

KULTUR 'ANDET' (N=35)

Under 'Andet' har borgerne mulighed for at skrive forslag til aktiviteter i fritekst. Det benytter flere sig af. I det følgende er forslagene bragt som citater fordelt på aldersgrupper, hvor hver 'bullet' repræsenterer én borgers input.

16-28 ÅR

- Kreativ værksted - mulighed og rammer for at lave div. kreative ting
- Noget fest eller lign. for unge, for indtil videre har der kun været holdt arrangementer for voksne, børn eller generelt familier. Det kunne være virkelig fedt at lave noget hvor man kunne samle alle unge i lokalområdet for jeg ved at der bør rigtig mange her.
- Fælles arrangementer såsom fælles festuge (2 dage i den ene by og 2 dage i den anden f.eks.) Uformelle og afslappede mødesteder, arkade-sted?

29-38 ÅR

- Byfester, sociale og sjove anderledes cykelløb - fx med udklædning som i 7870 Roslev...
- Foredrag med humor, alvor, relevans
- God ide med fælles madlavning - inspiration til aftensmaden / madpakken
- Kor
- Brætspilleklub

39-58 ÅR

- Mødested for 12-15 årige
- Opbyggende kunst-aktiviteter som det, der er gang i ved pottemageren
- Mødes og lade sig inspirere til nye rettet
- Foredrag
- Teater
- Værksteder hvor der kan arbejdes med træ, ler, maling osv.
- Club/mødested for enlige eller ensomme
- Kor, band, fællessang, litteratur- og filmaftener, danmarkshistorie
- Kor
- Kor - musik der kan understøtte andre arrangementer, aktiviteter i samarbejdet og fællesskabet
- Aktiviteter for fx mennesker, der har brug for særlig støtte (indvandrere, sorggruppe, spisegruppe))
- Har afviklet naturfaglig streaming fra Aarhus universitet i forsamlingshuset
- Ungdomsfester i forsamlingshusene, så de unge ikke skal til Silkeborg
- Café
- Mødested for byernes unge mennesker - om aftenen/

weekends

- Rigtig Café
- Fælles værksted, sted med højt til loftet og bred deling af faglig viden. Plads til rå hygge uden sport og strik-kepinde.
- Foredrag
-

59-77 ÅR

- Motorlære
- Bruger tilbud i Silkeborg
- Gode muligheder, hvis de eksisterer
- Soringhus rummer mange tiltag
- Foredragsaftener
- Folkedans
- Lokalt kor
- Musikklub som arrangerer mindre koncerter/optrædener.
- Aktiviteter for ældre

78+

Om nogle af de efterspurgte aktiviteter findes i forvejen og respondenterne ikke kender til dem, giver undersøgelsen ikke svar på. Den fremlægger alene resultaterne af efterspørgslen. Det vil være oplagt at involvere de lokale foreninger og DGI Midtjylland i en præsentation af resultaterne og

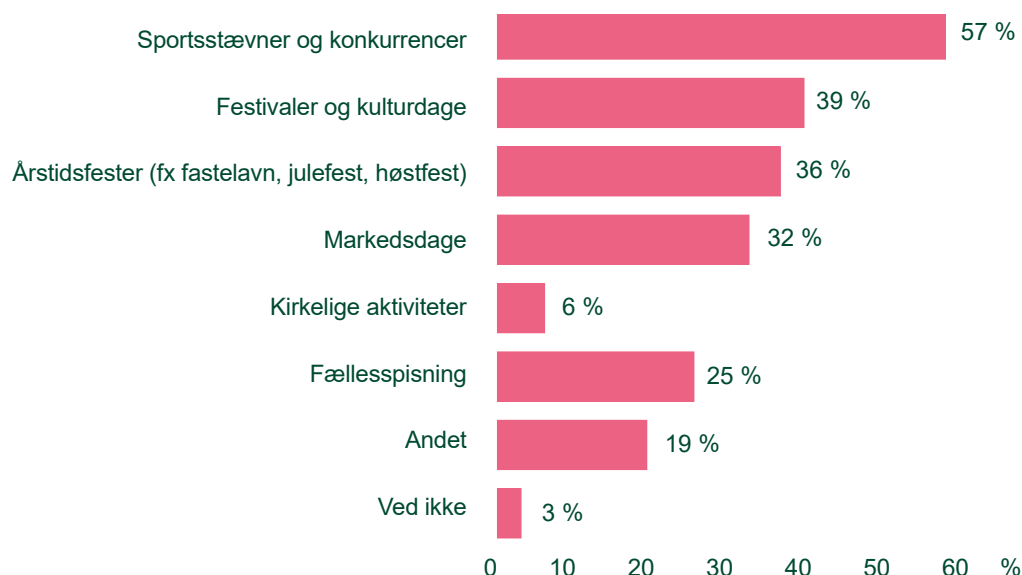
drøfte muligheder samarbejde og evt. opstart af nye fælles tiltag. Undersøgelsens resultater kan bidrage til den generelle foreningsudvikling og måske føre til nye samarbejder på tværs mellem foreninger og landsbyerne.

Stærkere fælles identitet gennem aktiviteter og arrangementer

Fælles aktiviteter og arrangementer på tværs af landsbyerne er med til at styrke det fællesskab som en landsbyklynge er. Ved at arbejde bevidst med fælles aktiviteter og arrangementer kan borgernes

tilknytning til hele klyngen vokse og det vil styrke fællesskabet i klyngen. På den baggrund er det vigtigt at kende borgernes syn på de arrangementer, der kan samle klyngen.

HVILKE ARRANGEMENTER ER BEDST TIL AT SAMLE BORGERNE PÅ TVÆRS AF KLYNGEN? (MAX 3 SVAR) (N=811)

Sportsstævner og konkurrencer (57 %) vurderes til bedst kan kunne samle borgerne på tværs af klyngen. Det resultat ligger fint i forlængelse af, at borgerne tidligere har vurderet, at Haller og klubhuse, hvor sportsstævner og konkurrencer ofte foregår, blev vurderet som det type mødested, der har størst potentiale til at styrke fællesskabet i klyngen (4.7).

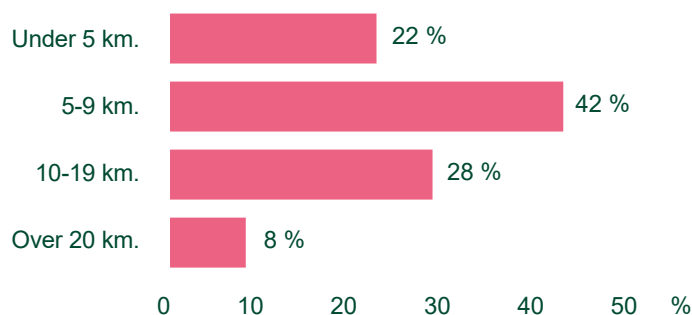
Herefter kommer Festivaler og kulturdage (39 %) og Årstidsfester (36 %). Det er begge typer af arrangementer, der styrker sammenhængskraften og netværkene på tværs på en uformel måde lige som de tredje mødesteder nævnt tidligere (4.7).

Under 'Andet' er der forslag til fælles festuge, klynge/byfest med 1-2 dages fest i de enkelte byer på skift, fælles skraldedag, loppemarkeder, bankospil, fælles gåture og venlige konkurrencer byerne imellem. Der er også forslag til foredrag, musikoplevelser og teater, som har en samlende funktion, fordi alle typer folk er nødvendige - både scenisk og praktisk.

HVOR LANGT ER DU VILLIG TIL AT TRANSPORTERE DIG TIL DIN FRITIDSINTERESSE? (N=811)

Borgerne svarer også på, hvor langt de er villige til at transportere sig til deres fritidsinteresser. Hvis kvaliteten i aktivitetsudbuddene skal sikres, vil det flere steder betyde, at aktiviteterne vil placeres rundt om i klyngen, og borgerne vil have forskellige

afstande for at kunne deltage. Derfor er det relevant at undersøge, hvor langt borgerne faktisk er villige til at transportere sig, når de skal deltage i fritidsaktiviteter.

Samlet set er 78 % villige til at bevæge sig op til 9 km efter det rette aktivitetsudbud. 22 % vil bevæge sig under 5 km. Med 9 km. vil man stort set kunne nå på tværs af klyngen, og det kan derfor konkluderes, at langt størstedelen er villige til at transportere sig rundt i klyngen efter det rette aktivitetstilbud.

En målgruppeanalyse på mobilitet viser, at de unge mellem 16-28 år er de mest mobile. Her vil 88 % transportere sig op til 5-9 km. efter det rette aktivitetstilbud. Herefter falder mobiliteten lidt med årene og blandt de 59-77 årige er det 75 %, der vil transportere sig op til 5-9 km. og for gruppen 78+ er det 50 %.

Der er dog interne forskelle på aldersgruppernes villighed til at transportere sig efter aktivitetstilbud.

5. FREMTIDS- PERSPEKTIVER

Borgerne i klyngen er klar over, at de er nødt til at samarbejde tæt på tværs af landsbyerne for at styrke landsbyernes udvikling som attraktive bosætningssteder (4.3). Borgerne er også klar over, at deres engagement spiller en afgørende rolle, hvis det skal lykkes (4.5). 60 borgere har allerede tilkendegivet, at de gerne vil kontaktes for at høre mere om mulighederne for at blive frivillig i Sorring Voel Landsbyklyngen. Opgaven bliver nu, at skabe rammerne for en bredere involvering, og der venter flere spændende opgaver for styregruppen, der skal sætte kursen i det videre arbejde.

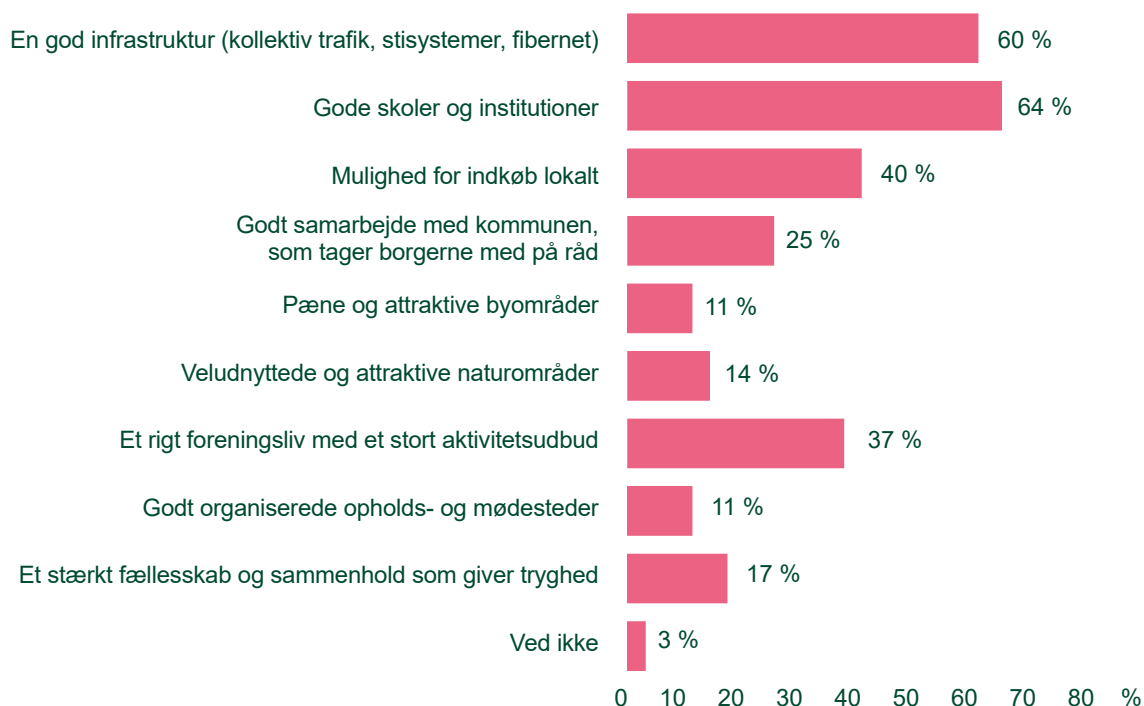

Skal landsbyklynge lykkes med at skabe en stærk forankring, et lokalt ejerskab og en bred involvering, er det vigtigt at kende borgernes syn på de emner, der fremadrettet kan skabe fælles grobund for

klyngen. Det er emner, der kan indgå i den fælles strategiplan, der skal udarbejdes for klyngen. Borgerne svarer derfor på, hvilke emner, landsbyerne skal samarbejde om i fremtiden.

5.1. FOKUSPUNKTER I FREMTIDEN

HVILKE FOKUSPUNKTER SYNES DU, LANDSBYKLYNGEN SKAL SAMARBEJDE OM FREMADRETTET? (MAKS 3 SVAR) (N=810)

Gode skoler og institutioner (64 %), En god infrastruktur (60 %), samt Mulighed for lokalt indkøb topper listen over foretrukne de tre foretrukne emner at samarbejde om i fremtiden. Ser man på aldersgruppeopdelingen og prioriteringen af de forskellige fokuspunkter, er der ingen forskel i top tre; både de unge mellem 16-28 og grupperne 29-38 år, 39-58 år, 59-77 år samt 78+ har de samme tre fokuspunkter i top tre. For de to ældste aldersgrupper er Mulighed for lokalt indkøb vigtigere end Gode skoler og institutioner, men samlet set er top tre den samme for alle aldersgrupper.

Både gode skoler og institutioner samt en god infrastruktur er emner, der vil kræve et kommunalt samarbejde og der er ingen tvivl om, at landsbyerne står stærkere, hvis de formår at stå sammen om netop disse emner. Sammen kan de tale med en højere røst end et enkelt samfund alene.

Styrker og udfordringer i klyngesamarbejdet

Borgerne har mulighed for at skrive i fritext, hvad de ser som de største styrker i området, som den fremtidige udvikling skal bygge på samt angive, hvilke udfordringer de ser ved samarbejde på tværs af landsbyerne.

Styregruppen har inddelt borgerne kommentarer til styrker i de fire kategorier: Kultur, Landsbyklyngens naturlige aktiver, Tilflytningsaktiver og Sociale aktiviteter. De fire oversigter formidler borgernes input i citat form. Antallet af citater viser, at klyngesamarbejdet optager folk og at det er noget de finder relevant og vedkommende at forholde sig til.

HVAD SER DU SOM DE STØRTE STYRKER I OMRÅDET, SOM DEN FREMTIDIGE UDVIKLING SKAL BYGGE PÅ?

KULTUR

- Kunst
- Måske flere fællesskaber kunne findes (eks. madlavning, dans, musik mv)
- Samarbejde i sportsafdelingerne - også gerne løbeklubber og lign, som kan køre på tværs af landsbyerne. Fælleshaver/ fælles dyrkning af grøntsager. Et god udendørs forsamlingsplads fx til Sct. Hans, fælles havefest og lign.
- Hvad med os, der slet ikke er til sport?

LANDSBYKLYNGENS NATURLIGE AKTIVER

- Landsbyklyngens naturlige aktiver
 - Her er utrolig smukt
 - Naturens skønhed
 - Oldtidsminder
 - Mange muligheder for aktiviteter
 - Bygge videre på og styrke det eksisterende lokale sammenhold. Udpege særlige styrker/kvaliteter i delområderne, som kan være udgangspunkt for fælles samlingsområder - fx Sminge - naturen/vandet/kunstnere, Voel - sport/??, Sorring - keramik/bær/?? o.l.
 - Bedre udnyttelse af skovene omkring os
 - Bedre udnyttelse af Rasmussens have kan give flere muligheder for at mødes om noget sammen
 - Der kunne være naturskoler
 - Adgang til gåture eller cykelture i den smukke natur. Eller skiltning til ture man kan/må gå i naturen
 - De største styrker er vores unikke natur dog er der mange gamle faldefærdige huse der kunne gøres en indsats for at få fjernet eller renoveret. Ligeledes er der store områder med juletræer der er indhegnet som splitter vildtet, indhegningerne er heller ikke en skønhed for øjet.
 - Unik beliggenhed og naturinfrastruktur og den meget forskelligartede natur og terræn omkring.
 - Mere grønne områder. Det er savnet herude - for hvis du vil gå tur skal du starte bilen for at komme ud i det grønne.
 - Gode gå ruter og cykelruter omkring Sorring og Voel
 - Landskabets rigdom og historie
 - Naturen ved Sminge Sø og Gjærn bakker
 - Det naturskønne område - Sorring som Danmarks højst beliggende landsby. Fastholde, udbrede og bygge videre på lokalhistorien - bevare og nytænke Sorring Lerva-
- refabrik, opprioritere Jorns tilknytning hertil - Toustrup Forsamlingshus med de spændende lokale malerier - en tidslomme - Sorring Bær og marker med bær - måske udbygget med druer og vinavl - alt det, som borgerne er stolte af, og som området er kendt for og kan tiltrække opmærksomhed og interesse udefra.

TILFLYTNINGSAKTIVER

- At der ikke er lukket skoler
 - Der er handel
 - Der er busser – endnu (for Sorring indtil april 2019). En anden skriver: "Styrken er den offentlige transport er let tilgængelig. Mister vi linje 112 flytter vi når børnene når gymnasie alderen"
 - Der mangler grunde til at bygge på – det skal sikres
 - Jeg synes området mangler boliger til leje. Det er jo helt umuligt at bosætte sig i området med mindre man har min. 1 mio. til et huskøb!
 - Der er rigtig mange børnefamilier! Det giver dog også den potentielle risiko, at området om 20 år er et udpræget sølv/guldbryllups-kvarter, hvis ikke der arbejdes målrettet på at fastholde identiteten som et område der er rigtig godt for børn at vokse op i - og dermed fortsat sikre en tilstrømning af nye børnefamilier
 - Mange foreninger
 - Det er vigtigt at man kan
- tage bussen til og fra aktiviteter
 - Muligheder for sport (Specielt gode haller og tilbud)
 - Beliggenhed i forhold til arbejdspladser i Østjylland
 - Udstykning af evt. bæredygtige byggegrunde og øko-samfund - vil skabe et mere mangfoldigt lokal samfund og en bredere tilflytningsskare.
 - Flere nævner en fælles overbygningsskole, som ikke er Fårvang
 - Der er mange ressourcestærke familier
 - Gode aktivitetstilbud til alle aldersgrupper
 - Nærvær til dine omgivelser i form af venner, naboer mv. Mindre stresset tilværelse på "landet" I de 4 år vi har boet her (og arbejder i Århus) har vi altid følt at når vi rammer byskiltet i Sorring finder vi ro og glæde :)
 - Forbedret infrastruktur - fibernet, herunder uden for de to "hovedbyer". Der bor

også folk uden for byerne, der har behov for hurtig Internet!

SOCIALE AKTIVITETER

- Vi er stærkere sammen
- Fællesskab
- Mange er engagerede lokalt og vil deres by
- Små bysamfund
- Et bedre kendskab og venskab på tværs i klyngen vil få flere kræfter og talenter i spil til gavn for mange
- Talentudvikling
- At vi lokalt er bevidste om, at det kræver lokalt arrangement og at der støttes op om det, for sats, at udvikle og overleve som landsby
- At man kan trække på de forskellige byers ressourcer.
- Frivillighed. Vi har mange frivillige i området, som vil gøre meget, hvis mulighederne er der. Her kan stopklodsen være Silkeborg kommune, som jeg ser det, har svært ved at kigge i vores retning, når det gælder haller, skoler, overbygning mv.
- Hvis det skal lykkes, så skal synet på hinanden vækkes til det bedre. Der har hidtil været et usynligt gardin trukket ned.
- At folk oplever ejerskab til området, dvs. at de føler sig hørt, har mulighed for at gøre en indsats der virker uden styring udefra. Altså: en styrkelse af civilsamfund og en svækkelse af det kommunale (-indblanding)
- At der er aktiviteter for alle aldre
- At der kommer fokus på udvikling og gode traditioner i mange år frem.
- Jeg ser det som en nødvendighed, at der fremtidigt skal samarbejdes i forhold til udfordringer, som gælder fælles interesser i alle landsbyer, f.eks. infrastruktur, tilskud til foreninger og lokale aktiviteter, tilskud til at styrke udvikling i landsbyerne. I sådanne tilfælde er det nødvendigt, at vi har sammenhold på tværs af landsbyer. Men der udover mener jeg, at hver enkelt landsby skal løfte egne behov og ønsker for at styrke fællesskab og sammenhold. Det er altid tilladt at få gode idéer af hinanden og ikke modarbejde hinanden.
- At borgerne bliver hørt ved udviklingsprocesser
- Foreningslivet, men der skal være plads til alle. Både fysisk men også hvad angår interesser
- I Sorring/Voel har vi meget gode skoler, og det er her fundamentet for områderne ligger. Dog skal andre aldersgrupper ikke glemmes. Her er de unge og de ældste også vigtige, hvis vi skal undgå fraflytning.
- Dialog, god kommunikation og konkrete mål for hvert år.
- Folk er venlige og vil meget gerne hinanden. Derudover bakkes der generelt op om lokallivet fx støttes Brugsen i Sorring og de lokale foreninger i stor stil.

HVILKE UDFORDRINGER SER DU VED SAMARBEJDET, PÅ TVÆRS AF LANDSBYERNE, SOM KLYNGESAMARBEJDET SKAL VÆRE OPMÆRKSOM PÅ?

Styregruppen har på baggrund af borgernes input identificeret 7 udfordringer, der er værd at notere og være opmærksom på i det kommende arbejde.

1. DER ER STORE KULTURFORSKELLE INTERNT MELLEM LANDSBYERNE

Hvad er positivt ved kulturforskellene?

- Det er en vigtig forudsætning for et ligeværdigt samarbejde, at de to lokalsamfund hver for sig er stærke og selvstændige med velfungerende lokalråd og foreningsliv.
- De enkelte enheder indenfor klyngesamarbejdet skal kunne se sig selv som en enhed i det individuelle.
- I forlængelse af ovenstående kan der være god grund til at tro, at der er grobund for at lave flere fælles arrangementer på tværs af aldersgrupper og med jævnaldrende.

Hvad er bekymrende ved kulturforskellene?

- Landsbyerne har ikke nødvendigvis de samme interesser i forhold til, hvad der skal udvikles i fællesskab, og det er for borgerne vigtigt, at lokalsamfundene har et godt sammenhold internt og udvikler sig, så de er attraktive at bo i. En del af fordelene ved at bo i et lokalsamfund som Voel og Sorring er, at der er rig mulighed for at identificere sig med sit lokalområde på tværs af aldersgrænser.
- Lokalhistoriens "Plejer" kan være en drøj modspiller i et sådant udviklingsprojekt.
- Det kan blive en stor udfordring at blive enige om, hvor ting skal være, og hvor aktiviteter skal foregå. Der er en risiko for, at et samarbejde vil betyde tilbagegang for den ene by, hvis centrale funktioner ikke bevares i begge byer (skole, indkøb).

2. TRANSPORT

- Offentlig transport i Sorring og Voel er dækket helt forskelligt, og der er ikke optimal offentlig transport om aftenen og weekender.
- Kunne være godt at gøre noget ved transport mellem Voel og Sorring i forhold til muligheder for at dyrke sport hos hinanden.
- En cykelsti til Toustrup st. by og Toustrup.
- Vigtig med velfungerende infrastruktur.

3. KOMMUNIKATION

- Kommunikationen om aktiviteter og nye udviklingstiltag skal være tydelig og nå ud til alle. Man kunne starte med børnene, så andre følger med.
- Det er vigtigt at udvikle en god platform for informationer med en hjemmeside og på Facebook.

4. SKOLERNE

- Det kunne være en god start, hvis skolerne samarbejdede på trods af en skolestruktur, der spreder eleverne i de to lokalsamfund på hver sin skole efter 6. klasse. Et sådant samarbejde vil automatisk styrke fritidsdelen, både for børn og voksne.
- Vigtigt at bevare de to skoler, så de to lokalsamfund fortsat vil tiltrække børnefamilier.

5. SPORT

- Idrætslivet og fritidsaktiviteter kunne blive mere varieret og af lige så høj kvalitet som i Silkeborg, hvis man satser på det i fællesskab.

6. INVOLVERING

- De to lokalsamfund bliver en større enhed, når mange føler ejerskab til de enkelte projekter. Derfor er en gangbar vej dertil, at der oprettes arbejdsgrupper på tværs af lokalsamfundene, hvor så mange og så bredt som muligt involveres i overskuelige og konkrete forløb.
- Vigtigt at huske befolkningen på landet, der binder landsbyer sammen og ikke er så optaget af "min landsby". Her ligger et potentiale.

7. DIVERSE

- Nye engagerede tilflyttere er ikke bundet til tidligere forestillinger om lokalsamfundenes historik, og de knytter derfor lettere bånd på tværs af bygrænserne og skaber mere fællesskab - som også nye cykelstier kan underbygge.
- Enkelte udtrykker ønske om bedre og billigere indkøbsmuligheder.
- Et stærkt klyngefællesskab vil være en god modvægt til Silkeborg, når borgere skal finde deres bosted – forudsat at man prioriterer skoler, fritidsaktiviteter og anlægsarbejder.

Flere af de syv udfordringer er tidligere blevet omtalt i rapporten. Eksempelvis er transport (5.1) og skolerne (5.1) fremhævet som fokuspunkter, kommunikation (4.4) som essentielt at opgradere og sport i relation til potentialer for mere samarbejde mellem foreningerne (1). Tilsvarende er pointering

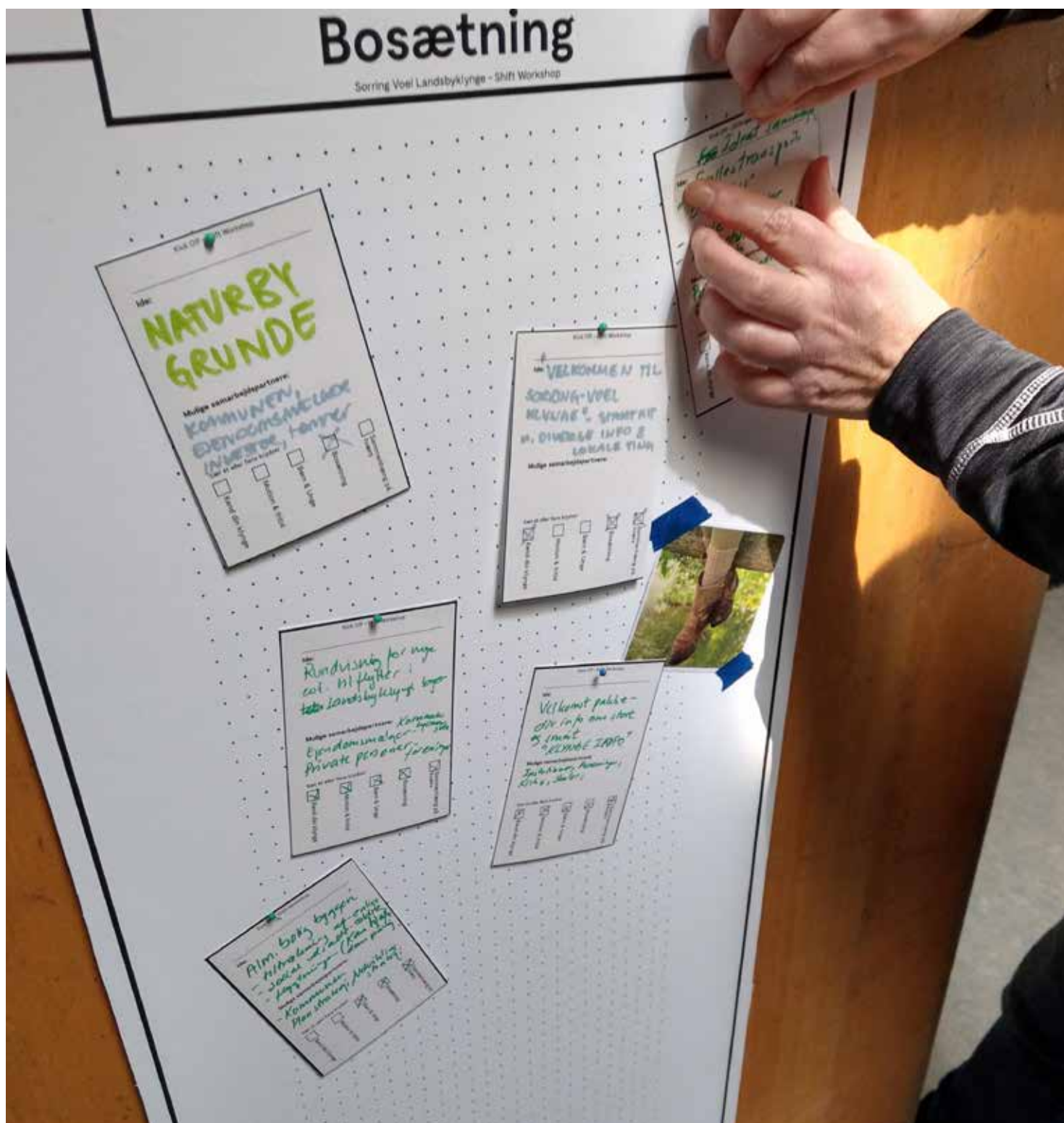
af kulturforskellene internt mellem klyngens byer er også italesat tidligere (1). At det er de samme emner, der træder frem i citaterne, som der tidligere er kortlagt i analysen, skaber blot større sikkerhed for, at det er relevante emner at gå videre med i klyngesamarbejdet.

5.2. DET VIDERE ARBEJDE MED LANDSBYKLYNGEN

Erfaringerne fra andre landsbyklynger viser, at når det lykkes at etablere en stærk landsbyklynge, så er organiseringen på plads, kommunikationen binder områderne sammen, og involveringen af borgerne sker bredt²¹. Alt det er styregruppen i Sorring Voel Landsbyklyngen godt i gang med.

Afslutningsvis vil rapporten sammendrage fire tværgående perspektiver, der er vokset frem af analysen og de mange input fra borgerne.

STYRKER

- 79 % af respondenterne ser samarbejde mellem landsbyerne som en forudsætning, hvis landsbyerne fortsat skal udvikle sig som relevante og attraktive bosætningssteder. Det giver stor opbakning idéen med at skabe stærkere fællesskab på tværs.
- 60 borgere giver udtryk for, at de gerne vil kontaktes, for at høre om mulighederne for at blive frivillig i klyngesamarbejdet.
- Lykkes det styregruppen at involvere en gruppe af de potentielle nye frivillige, vil det give et kæmpe boost til det videre arbejde og dannelse af nye arbejdsgrupper.
- Kendskabet til klyngen er allerede godt. 75 % af respondenterne kendte til samarbejdet før de besvarede undersøgelsen. Det vidner om et godt indledende arbejde på området med kommunikation.
- Klyngen er i vækst. Samlet set er der kommet 525 flere borgere i klyngen i perioden 2007-2018.
- Aldersgennemsnittet er lavere end på landsplan og der er tro og optimisme for fremtiden. 75 % spår at der bor flere i klyngens geografi om 10 år.

MULIGHEDER

- Der er stor villighed til at bevæge sig efter det rette fritidstilbud. 78 % er villige til at transportere sig op til 9 km. efter det rette fritidstilbud. Med 9 km. vil man stort set kunne nå på tværs af klyngen.
- Der er efterspørgsel på fælles aktiviteter.
 - Vandreture/løbeture med lokalt indhold
 - Mountainbike
 - Aktiviteter for unge
 - Sportsstævner og konkurrencer
 - Festivaler og kulturdage

Det er aktiviteter, der er forholdsvis enkle at gå til og ved at se på de aldersgrupper, der efterspørger aktiviteterne kan man målrette tiltag.

- Der er potentialer for flere fælles indsatsområder. Borgerne peger især på emnerne:
 - Bedre kommunikation omkring aktiviteter
 - Samarbejde om skole og institutioner
 - Bedre infrastruktur – cykle- og vandrestier
 - i - og mellem byerne og offentlig transport
 - Fælles aktiviteter og arrangementer
 - Bosætning – flere byggegrunde

UDFORDRINGER

- Borgerne efterspørger en bedre fælles kommunikation på tværs, der bl.a. formidler aktiviteter og arrangementer i byerne på en overskuelig måde. Heri ligger en kommunikationsopgave.
- Det tager tid at udvikle en fælles identitet i klyngen. Skal klyngen lykkes, skal der arbejdes med den mentale kløft mellem 'dem og os' og hver by skal øve sig i at interessere sig for hinandens forskellige sindelag og levevis, så kulturforskellene bliver anerkendt som en del af de enkelte byers særlige kvaliteter.

TRUSLER

- 41 % af respondenterne laver frivilligt arbejde. Det er et ganske pænt tal, men parallelt hermed giver 93 % udtryk for, at borgerne bliver nødt til at involvere sig aktivt, hvis landsbyerne fremover skal udvikle sig. Væsentlig flere mener således, at borgerne skal involvere sig aktivt, end der pt. er borgere, der gør det.
- Der er risiko for, at de potentielle nye frivillige mister interessen og tålmodigheden, hvis ikke det lykkes styregruppen at få inkluderet dem i eksisterende eller nye arbejdsgrupper, hvor de kan agere.

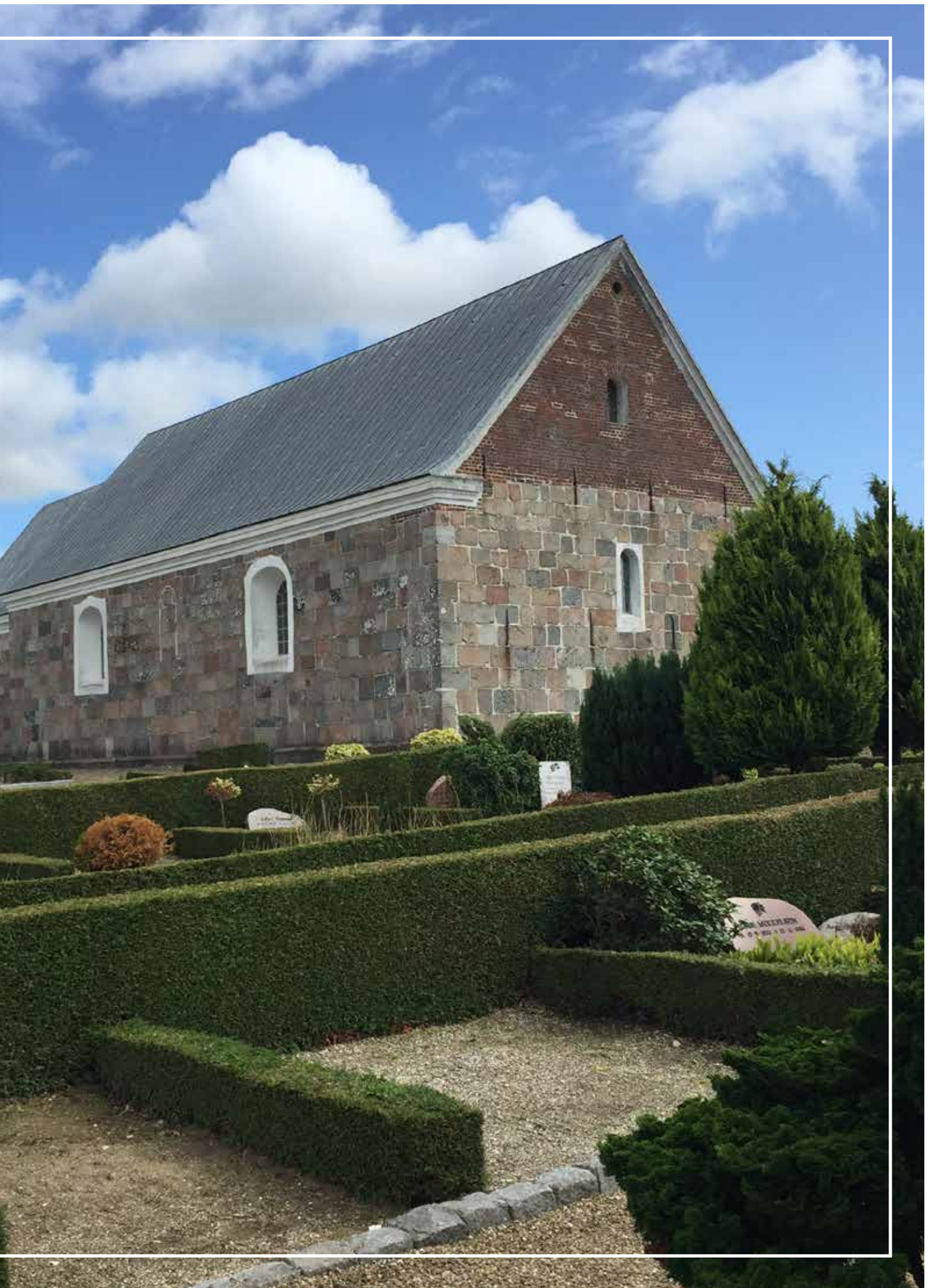
Indsigter, resultater og erfaringer fra borgerundersøgelsen kommer til at danne grundlaget for det videre arbejde med Sorring Voel Landsbyklyngen.

Samarbejdet vil sigte mod at styrke og højne kvaliteterne i lokalområderne, så miljøerne i klyngen gøres mere tilgængelige og rummelige på tværs. I sådan en samarbejdsøvelse kan man ikke undgå at komme til at lære hinanden bedre at kende. At skabe resultater sammen øger stoltheden, ansvarsfølelsen og tilhørsfølelsen til området og jo bredere involvering jo større platform for at skabe en stærk forankring.

I begyndelsen af 2019 afholder klyngen nytårskur og styregruppen går i gang med at vurdere resultaterne af borgerundersøgelsen og rapporten.

Samtidig vil kommunikationsgruppen arbejde med hjemmesiden og Facebook, der bliver yderligere udviklet og etableret. Hen over vinteren 2019 vil styregruppen intensivere arbejdet med at involvere de frivillige, som har meldt sig i borgerundersøgelsen, samt tage kontakt til dem, der i borgerundersøgelsen har vist interesse for klyngesamarbejdet. Der ligger en opgave i at få dannet arbejdsgrupper. Ligeledes ligger der en opgave i at formidle den fælles hjemmeside og Facebookside til borgerne i området og få lavet strukturen stærkere omkring organisering af arbejdsgrupper. Alt dette vil foregå frem mod foråret 2019, hvor forankringen af klyngen og udarbejdelse af en fælles strategiplan vil tage form.

6.

LITTERATURLISTE

Ansøgning til kampagnen Landsbyklynger,
Silkeborg Kommune, 2017.

**Befolkningsprognose for Silkeborg Kommune
2017-2030, COWI,** 2017.

Evaluering af Pilotprojekt Landsbyklynger,
Sekretariatet for landsbyklynger, 2017.

Fridberg, Torben & Lars Skov Henriksen, **Udviklin-
gen i frivilligt arbejde 2004-2012.**

Jonna Toft og Søren Prehn Jensen, **Idrætsfacili-
teter i Danmark 2017,** Idrættens Analyseinstitut i
samarbejde med Lokale og Anlægsfonden. Nøgletal
fra facilitetsdatabasen, 2017.

Laursen, Lea Holst, Morten Frølund & Pia Heike Jo-
hansen, **Landsbyklynger som mulig udviklings-
strategi – Muligheder og Barrierer, En forunder-
søgelse for DGI og Realdania,** Aalborg Universitet
og Syddansk Universitet, 2015.

Pilgaard, Maja & Steffen Rask, **Danskernes moti-
ons- og sportsvaner,** IDAN, 2016

Regional- og Landdistriktpolitisk Redegørelse,
Erhvervsministeriet, 2017.

**Tal om det frivillige Danmark: Analyse af befolk-
ningens frivillige engagement (1:3). Frivilligrap-
port,** Center for Frivilligt Socialt Arbejde 2016-2018.

WEBKILDER

Danmarks Statistik
www.statistikbanken.dk, august 2018

**Facebookgruppen for Sorring Voel
Landsbyklyngen**
www.facebook.com/SorringVoelLandsbyklynge/

Kampagnen Landsbyklynger
www.landsbyklynger.dk

Sorring Voel Landsbyklyngen
www.sorring-voel.dk/

Realdania
www.realdania.dk/

7.

NOTER

- ¹ Om Kampagnen: www.landsbyklynger.dk
- ² Regional- og Landdistriktpolitisk Redegørelse, Erhvervsministeriet, 2017, s.9.
- ³ Regional- og Landdistriktpolitisk Redegørelse, Erhvervsministeriet, 2017, s.7.
- ⁴ Evaluering af Pilotprojekt Landsbyklynger, Sekretariatet for landsbyklynger, 2017.
- ⁵ Evaluering af Pilotprojekt Landsbyklynger, Sekretariatet for landsbyklynger, 2017.
- ⁶ Evaluering af Pilotprojekt Landsbyklynger, Sekretariatet for landsbyklynger, 2017, s. 24, 37-38.
- ⁷ Hjemmesiden www.landsbyklynger.dk, februar 2018.
- ⁸ <https://realdania.dk/>
- ⁹ Danmarks Statistik, 2018.
- ¹⁰ Danmarks Statistik, 2018.
- ¹¹ Silkeborg Kommune, Befolkningsprognose 2017-2030, COWI, 2017.
- ¹² Danmarks Statistik, 2018.
- ¹³ Danmarks Statistik, 2018.
- ¹⁴ Danmarks Statistik, 2018.
- ¹⁵ Danmarks Statistik, 2018.
- ¹⁶ <http://www.statistikbanken.dk>, 28. maj 2018.
- ¹⁷ Evaluering af Pilotprojekt Landsbyklynger, Sekretariatet for landsbyklynger, 2017.
- ¹⁸ CFSA's befolkningsundersøgelse, TAL OM DET FRIVILLIGE DANMARK – ANALYSE AF BEFOLKNINGENS FRIVILLIGE ENGAGEMENT, 2017.
- ¹⁹ Silkeborg Kommune, Ansøgning til Kampagnen Landsbyklynger, 2007 s.10.
- ²⁰ Landsbyklynger som mulig udviklingsstrategi – Muligheder og Barrierer, En forundersøgelse for DGI og Realdania, Aalborg Universitet og Syddansk Universitet, 2015.
- ²¹ Evaluering af Pilotprojekt Landsbyklynger, Sekretariatet for landsbyklynger, 2017, s. 11-12.

Silkeborg
K o m m u n e

